

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672. Second class mail registration nr. 0509
Leidėjas: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"
Redaguoja: kun. dr. Pr. Gaida ir Vyta. Kastytis. Metinė prenumerata – \$22, pusmetinė – \$12, mėnė – \$25, garbės – \$30 (Amerikoj – JAV doleriais).
Pavieniai numeriai – 50 ct.

Adresų keitimo reikalu kreiptis tiesiai į "TŽ" administraciją. Skelbimai nušiamam numerui primami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisymsi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st a. 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: (416) 275-4672. U.S. office of publication — 4703 Porter Ctr. Rd., Lewiston, NY 14092. Subscriptions: ordinary \$22.00, supporter \$25.00, honorary \$30.00 per year. Second Class Postage paid at Lewiston, NY.
US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P. O. Box 1195 Lewiston, NY 14092.
CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Printed in Canada.

RELIGINIAME GYVENIME

Vienos arkivyskupijos savaitraštis "Wiener Kirchenzeitung" Austrijoje atspausdino tarptautinės Krikščionių solidarumo organizacijos atvirą laišką TSRS generaliniam konsuliui Salzburge. Laiško autoriai apgailestauja, kad nei Austrijos, nei kitų užsienio kraštų katalikų delegacijom nebuvo leista dalyvauti Lietuvos krikšto sukausties iškilmėse Vilniuje 1987 m. birželio 28 d. Iškilmingame sukausties minėjime nebuvo leista dalyvauti net Salzburgo krašto atstovam, nors, kaip žinoma, Salzburgo kraštas ir Lietuva yra užmezgę draugystės ryšius. Toks Lietuvos izoliavimas nuo pasaulio yra sovietinio Saugomo KGB politikos dalis, — pažymi Krikščionių solidarumo internacionalas. Panašiai nuo pasaulio buvo izoliuota Lietuvos K. Bendrija ir prieš trejus metus, iškilmingai minint Lietuvos globoję šv. Kazimierą mirties sukaktį. Panašiai izoliuota buvo ir Latvija, kai ji praėjusiais metais minėjo savo krikšto 800 m. sukaktį. Toks planingas valstybės kišimasis į tikinčiųjų vidaus gyvenimą ir jų izoliavimas nuo pasaulio yra priešingas K. Bendrijos nuo valstybės atskyrimo principui ir skaudžiai pažeidžia pagrindines žmogaus teises ir visuotiniai priimtus tarptautinio bendradarbiavimo dėsnius. Baigdami laišką autoriai apgailestauja, kad tokiais sąlygomis visa Kremliaus persitvarkymo — "glasnost" politika praranda pasitikėjimą, o Salzburgo krašto draugystė su Lietuva negali atnešti laukiamų vaisių.

Koelno arkivyskupas kardinolas Hoeffner dėl nesveikatos atsisakė dalyvauti V. Vokietijos vyskupų konferencijos pirminko pareigų. Jis yra 80-ies metų amžiaus, nuo liepos mėnesio pradėjęs ligoninėje gydomas nuo auglio smegenyse. Kardinolas buvo paskirtas Koelno arkivyskupu 1969 m.

Septyniolikos japonų budistų vienuolių grupė artimiausiu metu atvyks į Europą, kur aplankys katalikų vienuolynus V. Vokietijoje, Britanijoje, Olandijoje, Belgijoje, Prancūzijoje ir Italijoje. Kelionės tikslas — arčiau susipažinti su katalikų vienuolijomis Europoje, jų gyvenimu ir religinėmis tradicijomis. Tai bus jau trečias budistų ir katalikų vienuolių susitikimas religinių ir kultūrinių tarpusavio santykių sustiprinimui. Japonai budistai vienuoliai Europoje lankėsi 1979 m., o 1983 m. 17 katalikų vienuolių kelias savaites viešėjo Japonijos budistų vienuolynuose.

Apie keturi šimtai studentų iš desimties įvairių Vakarų Europos kraštų praleidžia vasaros atostogas Lenkijoje, talkindami naujų šventovių statybos darbuose. Studentai statybininkai priklauso vadinamam "Belvedere" klubui, turinčiam ryšių su "Opus Dei" organizacijos padaliniais Austrijoje ir V. Vokietijoje. Austrų katalikų žinių agentūra "Kathpress" pabrėžia, kad komunistinė Lenkijos valdžia iki šiol nedarė jokių kliūčių svetims šalinam studentams dalyvauti naujų šventovių statybos Lenkijoje darbuose. Kiekvienas studentas tam tikslui pakiria dvi savaites savo vasaros atostogų. Iš viso yra statomos keturios naujos šventovės Katovių vyskupijoje. Studentai taip pat dalyvavo studijų seminare tema: "Europa du tūkstantaisiais metais: naujas žvilgsnis į žmogų".

Bulgarijoje išlaisvintas sekmininkų religinės bendruomenės veikėjas Tomas Spassov. Už religinę veiklą 1985 m. jis buvo nuteistas trejus metus gyventi tretyje viename centrinės

Profesorius, evangelikų kunigas J. G. H. HOFFMANN, miręs 1987 m. birželio 10 d., palaidotas birželio 13 d. Prancūzijos Paryžiuje. Jis buvo didelis lietuvių ir kitų pavergtų tautų bičiulis, daug rašęs prancūzų spaudoje apie Lietuvą bei jos kančias sovietinėje prispauodoje

Bulgarijos kaime. Taigi jis buvo išlaisvintas vienerius metus anksčiau laiko. Kestono kolegija pranešė, kad birželio mėnesį Bulgarijoje buvo taip pat išlaisvintas tos pačios sekmininkų religinės bendruomenės vadovas Ignatovs.

Tarptautinės katalikų intelektualų organizacijos "Pax Romana" iniciatyva Romoje 1987 m. rugsėjo 19-27 d.d. rengiamas katalikų intelektualų ir veikėjų pasaulinis suvažiavimas. Vyskupų sinodo išvakarėse suvažiavimo dalyviai svarstys pasauliečių uždavinius šiuolaikiniame pasaulyje. Tokio pobūdžio katalikų intelektualų suvažiavimus paskatino rengti šv. Tėvas Paulius VI. Šią idėją konkrečiai įgyvendinti padėjo žymusis prancūzas katalikas filosofas Jacques Maritain, organizuodamas pirmuosius suvažiavimus.

Išeišvijoje gyvenantys ukrainiečiai katalikai, vadinamieji unitai, numato 1988 m. plačiu mastu paminėti Kijevo Rusios — dabartinės Ukrainos krikščionybės tūkstantmečio sukaktį. Programai apsvartyti rugsėjo mėnesį Romoje numatoma surengti išeišvijos ukrainiečių katalikų vyskupų sinodą. Unitai — Rytų apeigų katalikai, ortodoksai, bet 1596 m. atsiskyrė nuo Ortodoksų Bendrijos, perėjo į katalikų tikėjimą, susijungdami su Roma. Po II d. karo Stalinas panaikino ukrainiečių Katalikų Unitų Bendriją, teroru ją vėl įjungdamas į Maskvos ortodoksų patriarchatą. Daug ukrainiečių katalikų dvasininkų ir pasauliečių tikinčiųjų, atsisakiusių paklusti Stalino įsakymui atsizadėti katalikybės, buvo žiauriai nužudyti, kiti pasiūti į tremtį. Nuo to laiko ukrainiečių Katalikų Bendrija veikia pogrindyje ir nors patiria didžiausius persekiojimus, tebėra gyvas tanga. CIL

Lietuvos evangelikų bažnyčios kalendorių 1987 metams išleisti davė leidimą sovietinė valdžia. Šalia grynai kalendorinių dalykų, jame yra visa eilė straipsnių: "Lietuvos krikštaitis", "Kada prasidėjo krikščionumas?", "Surinkimas ir Dievo žodžio sakytai Lietuvoje", "Iš evangelikų reformatai bažnytinio gyvenimo", "Kas yra reformatai?", "Evangelikai reformatai Lietuvoje". Taip pat yra kronikinių žinių skyrius ir keletas nuotraukų.

Burundi valdžia uždraudė kunigams laikyti Mišias šokiadieniais, kad nebūtų sumažinamas žmonių darbingumas darbo dienomis. Esą žmonės eidami į Mišias po darbo vakarais labai išvargsta ir nėra pajėgūs darbiui sekantį dieną. Iki šiol buvo galima toje valstybėje Mišias laikyti šokiadieniais tik tai vakarais po 5 v. vakaro.

Is "Juodojo kaspino" demonstracijos Vilniuje 1987 m. rugpjūčio 23 d. Dešinėje — pagrindinė kalbėtoja NIJOLĖ SADŪNAITE. Ši nuotrauka buvo atspausdinta sovietinėje "Tiesoje" 1987.VIII.25 drauge su straipsniu, smerkiančiu bei niekinančiu demonstraciją. Užsienio korespondentų žiniomis, dalyvavo 500 asmenų

Išstoti Lietuvai iš Sovietų Sąjungos

Politinio kalinio laiškas, besiremiantis sovietine konstitucija, taikos ir tautų sugyvenimo rūpesčiu. Šis laiškas paskelbtas "LKB kronikos" 73-čiame numeryje

Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumui
Gintauto IEŠMANTO, gyv.
ATSR Vuktilo raj., Podžarjės gyvenvietėje,

LAISKAS

Jus tikriausiai pasiekė žinia, jog aš atsisakiau rašyti pareiškimą, kuriuo prašyčiau atleisti nuo tolesnio baudsmės atlikimo. Mano įsitikinimu, reikalavimas rašyti tokį pareiškimą, kuris sąlygojamas, norint grįžti į tėvynę, atitinkamu įsipareigojimu, prieštarauja tiesos ir teisingumo principams, neatitinka persitvarkymo dvasios. Kodėl? Juk ne vienas sutiko su tokiu pasiūlymu! Nejaugi mano atvejis kitoks? Ne tai svarbu — toks ar kitoks atvejis. Yra aukštesnių dalykų.

Šiandien įsakmiai reikalaujama kalbėti tikrai tiesą, daiktus vadinti tikraisiais vardais, drąsiai kelti trūkumus, teigiama, kad tiesos niekada ne per daug. Apie tai girdėjome kalbant iš 27-ojo suvažiavimo bei sausio plenumo tribūnų. Naujo požiūrio į tikrovę ir politiką mintys skambėjo ir tebeskamba kitų vadovaujančių asmenų pranešimuose ir kalbose. Jeigu sutiksime, esą įmanoma atsikratyti išankstinio nusistatymo, tai kiekvienas tiesus ir sąžiningas žmogus įstengs pamatyti, kad aš buvau apkaltintas būtent tuo, jog vadovavausi minėtais, iš tribūnų dabar aukštinamais principais, buvau teistas už tiesos ir sąžinės balsą, kuris neleido tylėti.

Teisinga diagnozė

Remdamasis dialektika, aš be kompromisų analizavau tikrovę tokią, kokia ji yra poetinėje kuryboje, ryštingai smerkiau visuomenėje kerojančias negeroves, paliečiau ydas, apie kurias šiandien kalbama viešai ir visu balsu. Ir ne į šalį nuo socializmo, ne į šalį nuo demokratijos, kalbant žinomais žodžiais, o kaip tik dėl to, kad būtų daugiau socializmo, daugiau demokratijos.

Įvykių eiga parodė, kad mano darbuose ("Rubikonas" ... "Tiesos liudijimas", "Laisvės paradoksas" bei kt.) ir poezijoje pateiktai diagnozė buvo ir tebėra teisinga. Paimkime, kad ir "Tiesoje" išspausdintą V. LAZUTKOS straipsnį "Visuomenės mokslai: be kritikos nėra kurybos" (1987 m. vasario 11 d.). Jame daromos išvados ir reikiškos mintys, kurias aš keliau prieš 9-10 metų, ilgai ir sunkiai jas išskentę širdyje. Tik V. LAZUTKA straipsnyje remiasi abstrakčiai pasauliui, slepiasi už žodžių, klausimus kelia aptakia forma, aš gi nagrinėjau tikrovę ir reikišką kritiką, remdamasis konkrečiais faktais, remdamasis praktika. Ir išvada dariau praktiškas, konkrečias, aiškias, atskleidusias daiktų ir reiškinių esmę bei tikrąjį turinį. Kitaip sakant, man dialektika nebuvo sutin-ges (sic!), apmokamų profesorių iš katedrų skelbiamas esamai padėčiai patvirtinti skirtas mokymas, o revoliucinis, amžina gyvybė alsuojantis tiesos instrumentas, kovos už naują vadovą (sic!), neleidžiantis nusiraminti ir ką nors netikslinga bei neteisinga pateisinti.

Tiesa, tos idėjos ir mintys, kurias aš reikiškiau, šiandien įgyvendinamos dar ne visos, apie kai kuriuos jų aspektus dažnai dar kalbama miglotai, puse žodžio arba visai nutyliama. Bet juk persitvarkyme padaryti dar tik pirmieji žingsniai. Tai kurgi, sakykite, mano kaltė? Kad aš rašiau tiesą? Kad trūkumus ir klaidas kėliau aštriai, be kompromisų? Bet juk taip ir turi būti daroma.

Štai dėl ko šiuo metu visu aštrumu išskeltas visuomenės gyvenimo demokratizavimo klausimas. Ir jis keliamas, atrodo, ne šiaip sau, o dėl to, kad būtų galima pasakyti tiesą apie mūsų dienas, gyvenimą ir pasaulį, aktyviai dalyvauti kovoje už tai, kas nauja ir pažangu. O ar ne to aš norėjau?

Sovietinė konstitucija

Ir dar. Apie mane buvo skleidžiami prasimanymai, kad aš esąs neva "buržuazinis nacionalistas", kalbėjau apie Lietuvos atplėšimą nuo Tarybų Sąjungos ir pan. Bet ir teisme, ir visur kitur buvo nutylima, kad aš rėmiausi konstitucijos suteikiama teise bet kuriai sąjunginei respublikai išstoti iš TSRS.

Dar daugiau — aš buvau teisiamas už tai, jog tikėjau, kad tokia teisė egzistuoja ne popieriuje kaip masalas ar apgaulė, o kad galima norėti ją įgyvendinti tikrovėje. Ir įgyvendinti ne siekiant atkurti kažkokią mitinę praeitį, bet žengiant į priekį socializmo pagrindu. Taigi ne aš pažeidžiau konstituciją, o tie, kurie mane suėmė, kaltino, teisė.

Tariamajame mano nacionalizme yra daugiau internacionalizmo, negu žodžiuose ir veiksmuose, kurie puikuojasi esą nacionalistai, iš tikrųjų gi įtvirtina melą ir veidmainystę. Internacionalizmas nėra beatodairiškas lankstymasis pašalinėms jėgoms, jų valios vykdymas, o bekompromisinis rūpinimasis savo tautos reikalais, nepažeidžiant kitų tautų interesų. Taip, aš nebijau to pabrėžti, aš buvau ir esu už tai, kad Lietuva išstotų iš TSRS kaip atskira socialistinė valstybė. Tai šventa ir jokiais veidmainingais išvedžiojimais neužginčijama kiekvieno Lietuvos gyventojo teisė.

Ir aš esu įsitikinęs, tai patvirtina tarptautinė ir vidaus padėtis, kad toks žingsnis patarnautų ir socializmui, ir taikos interesams, tikrajai tautų draugystei. Kas meta į mane akmenį už siekiamą įtvirtinti amžiną lietuvių tautos svajonę, tas stoja prieš vieną ir antra.

Pasirinktas kelias

Kai kas priekiaštus, jog esą pasirinkau vieną kelią savo mintims išreikšti. Bet malonėkite būti atviri ir teisūs, kaip to ir reikalauja persitvarkymo dvasia: ar buvo įmanoma kitas kelias? Šiandien, po sausio plenumo, visiems galutinai tapo aišku, jog to, ką aš pasakiau, kitaip ir nebuvo galima pasakyti. Viešpatavo nepakantumas nekano-nizuotoms nuomonėms ir mintims, jos buvo laikomos pasikėsinimu į socializmo, negerovių politinę, ideologinę ir sritį atskleidimas buvo apsauktas melu ir šmeižtu, geriausiu atveju — juodini-mu. Stereotipinio mąstymo atmosferoje bet koks nestandartinis sprendimas savaime jau atrodė neaiškus ir įtartinas.

Antra vertus, nebuvo ne tik tribūnos, bet ir galimybės viešai išsakyti mintims, prieštaraujančioms esamai padėčiai. Kol kas jų ir šiandien nėra. Neatsitiktinai jaučiamas kritiško, tai yra savarankiško mąstymo deficitas. O kaip jau nuo seno žinoma, be tokio mąstymo, be alternatyvų (sic!) opozicinių nuomonių kovos nėra pageidautino žengimo į priekį, anksčiau ar vėliau ateina sustingimas, pradeda piktnaudžiauti valdžia.

A+ KAZIMIERUI STANKUI

mirus,

jo motiną VANDĄ STANKIENĘ — Anapilio moterų būrelio narę ir visą šeimą giliai užjaučiame bei kartu liūdime —

Anapilio moterų būrelis

A+ KAZIMIERUI STANKUI

iškeliauvus amžinybėn,

jo žmoną JUDY, mamytę VANDĄ, sesutę VIDĄ ir jos šeimą nuoširdžiai užjaučiame bei kartu liūdime —

E. R. Kontenai

A. F. Pietrantonio

N. H. Otto

A. Z. Stanaičiai

I. J. Jokubynai

MYLIMAM BROLIUI

a.a. LIUDUI KAVALIAUSKUI

mirus,

nuoširdžiai užuojautą reiškiamo jo seserims —
ALDONAI STADIENEI, JUSTINAI SRIUBIŠKIENEI ir jų šeimoms —

I. Vadauskienė

L. P. Murauskai

D. M. Reginos

P A D Ė K A

1987 metų rugpjūčio 10 dieną mirė mano vyras

STASYS JUCEVIČIUS.

Nuosirdžiai dėkoju dr. Mikui Valadkai už priežiūrą ligos metu, dvasiškiams, lankiusiems jį ligoninėje, kun. Jonui Staškui už maldas, šiltą žodį šv. Mišių metu ir visą pagalbą, susijusią su laiotuvėmis. Ačiū muz. V. Verikaičiui už giedojimą šventovėje.

Esu dėkinga visiems, lankiusiems STASĮ ligoninėje, aukojusiems šv. Mišias, "Tėviškės žiburiams", Kanados lietuvių fondui ir Vėžio ligos draugijai, atsiuntusiems gėles, palydėjusiems į kapus, ir nešiusiems velionies karstą.

Ačiū mieloms ponios už pyragus, o B. Stanulienė už pusryčių paruošimą.

Ypač dėkoju JONUI ŠEPERIUI už manęs vežiojimą į ligoninę, STASIO lankymą ir visą kasdieninę pagalbą.

Petronėlė Jucevičienė

"Visa augs, žaliuos, žydės
ir derlių neš
ir vėl užmigs vėly rudens,
bet jau be tavęs
Miela Felicija ...
(V. Balčiūnas)

P A D Ė K A

A. a. FELICIJA URBONINĖ,

mūsų mylima žmona, mama, močiutė ir sesuo,
mirė 1987 metų liepos 31 dieną Mississaugoje.

Nuosirdžiai dėkojame kun. K. Kaknevičiui už lankymą jos ligoninėje ir suteiktą paskutinio patarnavimo, klebonui kun. J. Staškui ir kun. K. Kaknevičiui už maldas prie karsto, atnašautas šv. Mišias bei patarnavimą kapinėse. Dėkojame Vytiui Alksniniui (iš Niujorko) ir Lindai Marcinkutei, giedojusiems pamaldose.

Ačiū J. Andruliui, V. Balčiūnui, V. Kolyčiui, B. Mažeikienei ir C. Pakštienei už jautrius atsisveikinimo žodžius laiotuvių namuose, o L. Murauskienė — kapinėse.

Nuosirdžiai dėkojame karsto nešėjams, visiems pareiškusiems užuojautą asmeniškai bei laiškais, spaudoje, už prašiusiems šv. Mišias, atsiuntusiems gėles, aukojusiems "Tėviškės žiburiams", dalyvavusiems laiotuvių namuose, šv. Mišiose, ir palydėjusiems velionę į amžino poilsio vietą.

Esame dėkingi B. Stanulienėi ir jos padėjėjoms, paruošusioms pietus, ir šeimos draugams — už pyragus.

Taip pat dėkojame visiems, draugams ir artimiesiems, kurie palengvino mums skausmo valandose —

vyras Vytautas, dukra Rūta su šeima,
sūnus Kęstutis su šeima,
broliai Vincas ir Vladas su šeimomis

Canadian Art Memorials Ltd.

176 Lakeshore Road West, Port Credit, Ont. L5H 1G4

LOUISTEMPORE - oficialus skulptorius -
Bank of Canada, Bank of Montreal,
Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg.
King George VI Niagara Falls

Atlieka įvairius kapų paminklų akmenis ir skulptūros darbus — greitai ir meniškai. Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų lietuvių kapinėms. Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubdami atlikti visą menišką darbą pagal pageidavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

„Juodojo kaspino“ demonstracija Niujorke. Kalba GYTIS BARZUDKAS, pagrindinis šios demonstracijos rengėjas, sulaukęs nemažos dėmesio plačioje visuomenėje

Išstoti Lietuvai iš Sovietų Sąjungos

(Atkelta iš 2-ro psl.)

Neatsitiktinai teismas tapo teisiamųjų pilietine, morali-ne ir dvasine pergale. O ką bekalbėti apie pačią parengtinio tardymo tvarką? Štai vienas iškalbingas atvejis.

Sufabrikuotas kaltinimas

Parengtinio tardymo metu man buvo pateiktas sufabrikuotas kaltinimas, esą aš šantažavęs LKP CK pirmąjį sekretorių grasinimu jį nužudyti. Tardytojai pasitelkė pagalbą daugybę ne man priklausantių tekstų bei pasisakymų, apsirūpino net grafologine ekspertize, nors pažvelgus ir ne specialisto akimis buvo aiškiai matyti jos tendencinumai. Gerai, kad atsirado antrieji nuo VSK nepriklausomi ekspertai, kurie turėjo drąsos išstoti prieš VSK „specialistų“ padarytas išvadas. Tuo nepatenkintas VSK kreipėsi į trečiuosius, šį kartą jau į tuos (sic!) Maskvoje. Aukštoji instancija galutinai išrodė pirmosios ekspertizės klaidingumą.

O ar teismas, prokuratūra, kitos instancijos pasidomėjo, kodėl tardytojai pateikė tokią sąmoningai klaidingą ekspertizę, kaip ji atsirado, koks buvo jos, kaip ir paties kaltinimo, tikslas? Ši klausimą kelių ne šiaip sau, norėdamas parodyti kiek man reikėjo pergyventi, o dėl to, kad būtų pagallvota, kur gali nuvesti tokie tardymo mėginimai pateikti „sustiprintus kaltinimus“.

Apie tai pagrįstai buvo kalbėta „Literaturnaja gazeta“ (1986. XII. 17) išspausdintame straipsnyje „Žvelgti tiesiai į akis“ („Pravda v glaze“). Aiškinama, girdi, mūsų reikalas pateikti tau kaltinimą, tavo reikalas gintis. Išsikepurnėsi — gerai, nusėksi — dar geriau. Mes čia esą niekuo dėti, nusiplauname, kaip tas Poncijus Pilatas, rankas, ir tiek. Išėina, kad, pasak minėto straipsnio autoriaus, „skęstančiųjų gelbėjimas yra pačių skęstančiųjų reikalas“. Juo labiau, kad politinėse bylose iki teismo advokato, nors jo vaidmuo ir minimalus, paslaugomis neleidžiama naudotis.

Melagingas įskundimas

Persitvarkymo dvasia reikalauja atviromis akimis pažvelgti į praeitį, atvedusią visuomenę į sustingimo įvairiose srityse būklę. Reikia pagaliau pasakyti visą tiesą ir apie asmens kulto padarinius Lietuvai. Tabu, kurie lig šioliekaustė mintį šioje srityje, privalo būti galutinai pašalinti. Dėl to aš noriu ir ne tik noriu, bet ir privalau atkreipti dėmesį į 1974 metų rudens įvykius, susijusius su manimi. Tuomet VSK organai, remdamiesi melagingu įskundimu (arba pačių sugalvota versija), padarė mano bute kratą.

Įskundimas, esą aš parašęs apie R. KALANTĄ 15 posmų eilėraščių ir jį, važinėdamas kaip žurnalistas į komandiruotes, platines po Lietuvą, suprantama, nepasitvirtino. Bet VSK darbuotojams tai ir nerūpėjo, nes jie turėjo tikslą paimti mano poetinę kūrybą, apibūdindami ją kaip „antitarybinius eilėraščius“ (taip suformuluota kratos protokole).

Iš manęs atimta poezija buvo panaudota tam, kad būtų galima mane pašalinti iš partijos, iš darbo, iš žurnalistų sąjungos. Ir, žinoma, taip buvo padaryta „autoritetingais“ bei veidmainingais pretekstais. Ar neatrodo, kad tokiu būdu galima nesunkiai susido-

roti su bet kuo? Šių metų pradžioje „Pravdoje“ išspausdintame straipsnyje aprašytas labai panašus kratos ir jos tikslų atvejis. Kaip galima žengti į priekį drąsiai ir ryžtingai, nepašalinus grėsmingo pažeidimų šešėlio? O jis ne vienas. Ir ne tik mano atveju.

Kaltė — ne mano pusėje

Nesunku parašyti pareiškimą, prašant paleisti ir įsipareigoti „nesiimti ateityje priešstatyminių veiksmų“, kaip skambėjo pasiūlyta formuluotė. Bet tai reikėtų pripažinti, kad aš kažkada ėmiausis tokių veiksmų, o tai būtų aiški netiesa. Tai reikėtų susitaikyti su tais neteisėtumais, kurie padaryti mano ir kitų kaltinių atžvilgiu. Tai reikėtų susitaikyti su ta visiškai neteisinga, sąmoningai iškreipta mano įsitikinimų ir pažiūrų interpretacija, kurią pateikė VSK organai, taip pat teismas. Tai reikėtų numoti į patirtus pažeidimus lageryje, numoti į pergyventas fizines ir dvasines kančias ir pasityčiojimą.

Tai reikėtų susitaikyti su kūrybos atėmimu, tiek suimant (rinkinys „Lūkesys“ bei moksliniam darbui apie susvetimėjimą surinkta medžiaga), tiek parengtinio tardymo metus (VSK aš parašiau 270 eilėraščių ir poemą „Kelias“, kurie, žinoma, visi pakliuvo į kaltintųjų rankas). Tai reikėtų numoti ranka į demokratizavimo procesą, esą jis ne mano reikalas.

Atvirkščiai! Ne tie, kurie mane persekiojo, teisė, kalino, ne tie, kurie iš tribūnų svaidė prakeikimus mano adresu, yra širdimi ir protu už demokratizavimą. Žinoma, jie šiandien taip pat stoji į persitvarkymą. Bet taip jie darė dėl žinomų priežasčių. Tuo tarpu visas mano, kaip ir kitų politikalinių, ukeitas kančių ir išbandymų kelias, visos mano dvasinės pastangos, politinės filosofijos darbai ir poetinė kūryba yra viena tų begalinės daugybės vidinių ir išorinių priežasčių bei paskatų, vertusių ir padėjusių subręsti persitvarkymo idėjai, padvelkti naujumiems vėjams. Ir tai sakau be jokios tendencijos.

Štai kodėl būtina paleisti be įsanktinių sąlygų ir įsipareigojimų.

Aš suprantu, kad šiuo laišku rizikuoju užsitraukti naują valdžią ir galia disponuojančiųjų rūstybės potruki. Bet man nesvarbu mano asmeninis gyvenimas. Man rūpi tiesios likimas, rūpi ateitis. Visa ką aš padariau, padariau vedama šio rūpesčio, taip pat nerimo dėl Lietuvos ir lietuvių tautos rytojaus. Tokiu tikslu ir parašiau šitą nerimątingą, bet tikėjimu ir viltimi dvelkiantį laišką. Rubikonas turi būti peržengtas galutinai ir negrįžtamai.

1987 m. vasario 19 d.

I Gintauto IESMANTO laiško LTSR prokuroras atsakė: „Išdėstyti laiške išvedžiojimai neatitinka bylos medžiagos bei įrodymų ir neduoda juridinio pagrindo imtis priemonių atleisti Jus nuo tolesnio bausmės atlikimo, kurį paskyrė teismas 1980 m. gruodžio 22 d.“ (Šio straipsnio antraštės — „TŽ“ redakcijos).

Nelietuviai rašo apie lietuvius

„Pravda“ rašo apie reikalavimą išduoti Brazinskus, smerkia demonstraciją Vilniuje, o ispanų laikraštis ja stebisi. Sovietai reikalauja panaikinti Lietuvos atstovybę Vatikane

Maskvos „Pravda“ š. m. rugpjūčio 3 d. laidoje rašo, kad sovietai reikalauja išduoti tėvą ir sūnų Brazinskus. Sovietų teismas yra nuteisęs tėvą Brazinską mirties bausme, o sūnų — 10-čia metų kalėjimo. Pagal Sov. Sąjungos prokurorą A. M. Rekunkovą, šis sprendimas nesąs galutinis, nes nuteistieji turi teisę paduoti malonės prašymus. Brazinskai 1970 m. spalio 15 d. pagrobė sovietų „AN-24“ lėktuvą ir privertė lakūnus nusileisti Turkijoje. Mirties bausmė tėvui Brazinskui buvo paskirta todėl, kad grumtynių metu lėktuve buvo nušauta partautoja N. Kurčėnka.

Šiuo metu Brazinskai gyvena JAV-se. Sūnus yra vedęs JAV pilietę ir pats greit gaus šią pilietybę. „Pravdos“ manymu, šią pilietybę gali gauti ir tėvas. TASSO korespondentas Vašingtone I. Borisenka įvairiose įstaigose teiravosi dėl Brazinskų išdavimo sovietams, bet nieko konkrečiau nesužinojo.

Sėkmingų ir nepavykusių bandymų pagrobti sovietų lėktuvus, kad pasiektų Vakarų, buvo ir daugiau. To nebūtų, jeigu OVIR (KGB vizų ir registracijų skyrius) norintiesiems išvykti iš Sov. Sąjungos leistų laisviau.

„Perestroika“ Lietuvoje

Lietuvos komunistų partijos centro komiteto visumos posėdis svarstė Gorbachiovo „perestroikos“ — persitvarkymo problemas. Pirmasis sekretorius P. Griškevičius padarė pranešimą, po kurio buvo diskusijos. „Pravdos“ korespondentas Lietuvai ir Kaliningradui sričiai D. Šniukas rugpjūčio 8 d. laidoje rašo: „Kaip buvo pranešime ir diskusijose pasakyta, nauji daigai dygsta lėtai. Trukdo galvojimo inercija, pasenę įstatymai, instrukcijos ir kažkieno nenoras keisti vadovavimo stilių. Palyginus su praėjusių metų pirmuoju pusmečiu, gamyba sumažėjo. Kas ketvirtą imonę plano neįvykdė. (...) Plenumo dalyviai pastebėjo, kad persitvarkymo pasekmės kol kas yra kuklios ir žemės ūkio srityje. (...) Kas ketvirtame ūkyje sumažėjo mėsos gamyba. Melžio tempo augime Lietuvą pralenkė visos kaimyninės respublikos“. Ryšium su minėtomis problemomis buvo sukritikuoti šie administracijos pareigūnai, kurie kartu yra ir centro komiteto nariai: V. A. Kazanavičius, J. Ramanauskas, J. Rusėnas, G. Simėnė, B. Šešplaukis, B. Zai-kauskas ir A. Baltušis.

Demonstracija Vilniuje

Ta pati „Pravda“ rugpjūčio 24 d. laidoje paskelbė TASSO pranešimą apie Vilniuje įvykusią demonstraciją ryšium su nacių-sovietų sutarties 48-tąją sukaktimi. TASSas skelbia: „Apgailestina atrodė pastangos ekstremistų grupės, kurią kurstė Vakarų „Radijų balsai“, surengti Lietuvos sostinėje Vilniuje priešsovietinę demonstraciją, siekiant apteršti 1940 m. lietuvių tautos priimtą sprendimą įvesti tame krašte sovietų valdžią ir prisijungti prie Sov. Sąjungos.“

Nors užsienio radijai daug kartų nurodinėjo demonstracijos laiką ir vietą, prie poeto Adomo Mickevičiaus paminklo susirinko 250-300 asmenų. (...) Tomis dienomis žinomi lietuvių tautos atstovai, respublikos dirbantieji, savo pareiskimuose per televiziją, radiją ir spaudą pareiškė tokio pobūdžio provokacijoms savo neigiamą nusistatymą.“

Tačiau demonstracijos pobūdis buvo per daug aiškus, kad užsienio korespondentai jo nepastebėtų. Keturi kartus per savaitę ispanų kalba Toronte leidžiamo laikraščio „El Popular“ korespondentas rašo: „Savaitgalio tautinės demonstracijos, įvykusios trijose Sov. Sąjungos Baltijos respublikose, parodė, kad nauja Kremliaus „glasnost“ politika gali turėti valdžiai ne laukytų ir nepageidautinų pasekmių. Protestai Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje taip pat priminė, kad daugiau negu šimto Sov. Sąjungos tautų tarpe baltiečių tautiniai jausmai yra ypatingai stiprūs. Šimtai lietuvių, latvių ir estų susi-

rinko savo sostinėse Vilniuje, Rygoje ir Taline, paminėti 48-tos nacių-sovietų sutarties sukakties, kurios dėka Baltijos respublikos buvo įjungtos į Sov. Sąjungą. (...) Penkiolikos sovietinių respublikų tarpe jos (Baltijos respublikos) yra religiniu, kultūriniu, geografiniu ir istoriniu požiūriu labiausiai vakarietiškos, ir jų gyvenimo lygis yra aukščiausias visoje Sov. Sąjungoje. Tarp dviejų pasaulio karų jos buvo nepriklausomos, bet 1940 m., po Maskvos ir nacistinės Vokietijos 1939 m. rugpjūčio 23 d. slaptos sutarties, pagal kurią jos pateko į sovietų įtakos sferą, buvo prijungtos prie Sov. Sąjungos.

Sovietų valdžia tvirtina, kad Baltijos valstybės, savo komunistų partijų vadovaujamoms, savanoriškai prisijungė prie Sov. Sąjungos, bet nei JAV, nei Vatikanas nepripažįsta sovietų valdžios šiose trijose respublikose. Nors 50-tą metų dešimtyje Maskva šiuose kraštuose palaubė ginkluotą pasipriešinimą, tautinė opozicija neišnyko.

Vilniuje, kur Vakarų korespondentai aprašė sekmadienio protestus, daugelis lietuvių norėdė, kad panašūs protestai būtų neįmanomi tokioje griežtoje kontrolėje, kuri buvo prieš Gorbachioviui 1985 m. kovo mėn. paimant valdžią. Viena subrendusi moteris, kuri sakėsi esanti kompartijos narė ir tvirta Gorbachiovo šalininkė, pasakė: „Aišku, Lietuva turėtų būti nepriklausoma, tačiau nenoriu kruvinių kovos. Tai būtų baisi idėja“.

Kai kurie Baltijos jūros respublikos lankytojai, jūros, kuri jas skiria nuo Skandinavijos, pastebėjo priešrusiškas nuotaikas, tačiau nei vienas iš penkiolikos Vilniuje apklausių demonstrantų nepasakė, kad protestas yra nukreiptas prieš rusus. Vienas iš demonstrantų pasakė: „Čia atėjau, nes maniau, kad dabar nebepavojinga“. Po to su drovia šypsena pridūrė: „Mažų mažiausiai tikiuosi, kad nebus pavojinga“.

Iš tų įvykių galima padaryti išvadą, kad šiame pasikeitimų, kuriuos pradėjo Gorbachiovas, laikotarpyje, daugelis sovietų piliečių nežino kur valdžia nubrėžė ribą, kuri skirtų tai, kas yra galima viešai daryti, nuo to, kas būtų (valdžiai) nepriimtina opozicija“.

Pasimetęs teologas

Krokuvos kurijos laikraštis „Tygodnik Powszechny“, įkurių valdžios cenzūruojamas, rugpjūčio 9 d. laidoje rašo: „Sovietų Sąjungoje nuo birželio 24 d. iki liepos 10 d. viešėjo Brazilijos pranciškonas kun. Leonardo Boff, žymiausias Lotynų Amerikos išsilaisvinimo teologijos atstovas. Grįžęs Brazilijon kun. Boff pasikalbėjime su vieno Sao Paulo dienraščio korespondentu pareiškė, kad „visuomenė“ Sov. Sąjungoje yra „švari ir sveika“, kad šventovės yra „atidarytos ir pilnos“, ir kad tai, kas yra kalbama Vakaruose apie Sov. Sąjungą, yra šmeižtas, tiesos slėpimas, faktų iškraipymas ir išankstinis nusistatymas“. Tai rodo kun.

(Nukelta į 6-tą psl.)

V. Vokietijos ateitininkų šventė įvyko 1987 m. birželio 6-8 dienomis Memingene. Paskaitos klausė (iš kairės): Indrė Čuplinskaitė, Alina Grinienė, Vincas Natkevičius, Rimas Čuplinskas, Kazys Motekaitis M. Šmitienė

Oželis „Pravdos“ darželyje

Atviras skaitytojo laiškas sovietiniame Maskvos dienraštyje

Normalią žiemą paprastai prašildo atlydziai, tik Sovietijoje žiema tebesitęsia septyniadesimt metų, o atlydziams suskaičyti pakanka vienos rankos pirštų. Žmonės, pergyvenę totalistinius speidugus, apie tai nuolat kalbėjo ir tebekalba Sovietijoje pasipriešinimą, o Vakaruose — pilna burna.

Apie tai prirašyta daug knygų, paremtų konkretiais duomenimis; bet jas sovietiniai pareigūnai vadina „nekalto“ Sovietijos šmeižimu. Saviesiems prievartos piliečiams — moderniems baudžiauninkams partija tebetaiko baudžiamojo teisyneio paragrafus ir už tiesos pašnibždas tebesiūnčia į šiaurę pasimokyti tylėjimo meno iš sibirinių meškų.

O dabar... ėmė ir įsoko oželis į partijos rūtų darželį ir išblivė tiesą apie komunistinį rojų „Pravdos“ (45 nr.) skaitytojų laiškų skyriuje. Viegną tokią laišką, Maskvos cenzorių praleistą (!), cituoja „Gimtasis kraštas“ 1987 m. birželio 4-10 d.

Rašo V. Brikovskis, redakcijos žodžiais, „skaitytojas iš Lietuvos“ „Neimsiu meluoti“... „Pasakysiu gryną tiesą“. (Labai tikslu užuomina to dienraščio melų ir pramanų srauto!). Ir užsimena „apie privilegijuotą visuomenės sluoksnį“ (nors neišvardina visos partijos ir kitų nomenklatūrinių ir eilinių kadryų, kuris „norėtų toliau plaukti, kaip narkomanų sapne, pasirovui pieno upėmis pro kisieliaus krantus“). „Po tokios baisios, užsietosios žiemos...“ (skaitytojas nekonkrečiai, jog ji tebesitęsia 70 metų).

Mes daugiau nieko esmingo pridėti prie šių tiesos žodžių negalėtume. Tik interpretuoti reikėtų.

Yra ir Vakaruose tariamai neutralių, tariamai nešališkų ideologinės kairės atstovų, kurie „geriau žino“ ir tokią tiesą linkę priskirti tik „antikomunistų“ ir kitų „neišmanėlių“ burnoms. Tačiau „Pravdos“ skaitytojas paremia savo autoritetą neįprastom savo santvarkos sąvybėm, būtent: „Esu nuosirdžiai tikintis katalikas. Kiekvieną sekmadienį lankau bažnyčią ir meldžiuosi, kad Dievas (rašoma iš didžiosios raidės D!) sušilaikytų nenubaudęs pasaulio už mūsų nuodėmes“. Kreipiasi skaitytojas į pačią imperijos galvą — M. Gorbachio-

Mes už taiką laisvėje — skelbė įrašas ant krūtininių jaunimo, dalyvavusio „Juodojo kaspino“ demonstracijoje Toronte 1987 m. rugpjūčio 23 dieną. Dalyvavo 6000 asmenų

 Mažosios Lietuvos Fondas 217 BEDBROOK AVE. MONTREAL-WEST, QUE., CANADA H4X 1S2	
Mažosios Lietuvos fondas, įsteigtas: 1. rinkti, leisti ir skleisti Mažąją Lietuvą liečiančią medžiagą, jos istoriją, kalbą, etnografiją, praeitį ir ateitį; 2. parodyti pasauliui, kad Mažoji Lietuva nuo amžių buvęs baltiškas-lietuviškas kraštas su savita praeitimi.	
Tam pritardami, įsijunkime į Mažosios Lietuvos fondą: RĖMĖJAIŠ — iki \$99 auka; NARIAIŠ — \$100 ir didesne auka; MECENATAIŠ — \$1,000 ir didesne auka; GLOBĖJAIŠ-PATRONAIŠ — \$3,000 ir didesne auka.	
Aukas siųsti: <i>Foundation of Lithuania Minor, c/o I. Adamavičienė, 18 Gracemount Cr., Scarborough, Ont. M1G 1K3.</i> Mažosios Lietuvos fondo valdyba	
Taip, noriu įsijungti ir pridėdu čekį sumai \$.....	
Vardas	Pavardė
Nr. gatvė	Miestas
Provincija	Pašto kodas

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

DRUSKININKAMS – 150 METŲ

Gydančius ir gaivinančius Druskininkų šaltinius gydytojai, vaistininkai ir chemikai pradėjo tirti jau XIX š. pradžioje. 1837 m. buvo sudarytas ir patvirtintas planas kurortui steigti. Sekančiais metais buvo atidaryta gydykla su 14 vonių, pastatyti namai ligoniams, įrengtas keltas per Nemuną. Druskininkų 150 metų sukaktis paminėta šią vasarą – rugpjūčio 1-2 d.d. Pirmasis kompartijos sekr. P. Griškevičius atvežė iš Maskvos gautą "Garbės ženklą" ordiną, paskirtą "už laimėjimus darbo žmonių sanatorinio-kurortinio gydymo ir sveikatos gerinimo srityje". Už sovietinį ordiną Maskvai atsiųginta šventės dalyvių apsilankymu karių kapinėse, V. Lenino ir partizanės M. Melnikaitės paminklą papuošimo gėlėmis. Rugpjūčio 2, sekmadienį, nuo ankstyvo ryto prasidėjo liaudies meistrų darbų paroda-mugė, savo paviljonu atidarė prekybininkai. Miesto gatvėse ir aikštėse koncertavo saviveiklininkų grupės, grojo keturi dūdų orkestrai, šilaiti sutiktos kaimiškos kapelos. M. K. Čiurlionio muziejuje buvo surengtas pianistės B. Vainiūnaitės koncertas, prie jam skirto paminklo – knygos šventė, "Girios aidas" muziejuje – etnografinių grupių vakaronė. Šventės dalyvių laukė įspūdingas karnavalas prie Druskininko ežero su jin įsijungusiu Neptūnu. Geriausias karnavalų kaukes išrinko žiūrovai. Miesto šventė užbaigta draugystės koncertu ant pontono įrengtoje estradoje Nemune.

TEATRAS IR FILHARMONIJA

Kaunas susilaukė naujų pastatų dramos teatrui ir filharmonijai. Vietai išrinkti netgi buvo paskelbtas konkursas, vyko diskusijos spaudoje. Sprendimą paskelbė vyriausias miesto architektas Algimantas Sprindys "Literatūros ir meno" 1987.VIII. 8. Kauno dramos teatro rūmai bus pastatyti kvartale tarp Laisvės alėjos, Gedimino, K. Dodelačių gatvių ir Lenino prospekto, nepriklausomybės metais vadinto Vytauto prospekto. Filharmonijos rūmams pasirinkta iškeliamoji "Neries" fabriko teritorija rytinėje Vytauto (Lenino) prospekto pusėje tarp Laisvės alėjos, Krėvos ir Totorių gatvių. Artimiausiu metu bus paskelbtas respublikinis abiejų pastatų konkursas.

BEISBOLAS LIETUVOJE

Beisbolą Kaune kadaise bandė garsinti lakūnas Steponas Darius. Jo vadovaujami kauniečiai tada nesusidomėjo šia amerikietiška sporto šaka ir nesužaidė pirmosios oficialios beisbolo varžybos, kuriose Vilniui atstovavo "Elektronas" ir "Žalgiriečio" komandos, Kaunui – "Atleto" ir "Bangos". Beisbolo varžybos skirtus Lietuvos kūno kultūros ir sporto

komiteto prizus laimėjo kauniečių "Atleto" komanda, suorganizuota tik praėjusį pavasarį. Maskvos pavyzdžiu planuojama įsteigti ir Lietuvos beisbolo federaciją. Susidomėjimą beisbolu skatina jo pripažinimas olimpinio sportu nuo 1992 m.

MARATONAS KURŠIŲ MARIOSE

Rugpjūčio pradžioje devintą kartą buvo surengtas maratoninis plaukimas Kuršių mariose iš Nidos į Ventės ragą ir atgal. Toks yra oficialus lietuviškojo maratono kursas, pilnai įvydytas tik vieną kartą. Jį tenka trumpinti dėl nepalankių oro sąlygų. Sutrumpinimo nebuvo išvengta ir šiemet. Mat tą dieną oro temperatūra siekė tik 18° laipsnių Celsijaus šilumos, o vandens – 15,6°. Devyni maratonininkai, nuvežti į Kuršių marios motorlaiviu "Jūratė", plaukiamą "Neringa-87" pradėjo grįžti Nidon. Pagrindinė kova vyko tarp kauniečio Kūno kultūros instituto studento N. Steponavičiaus ir klaipėdiečio O. Svetkovo. Pirmoji vieta teko Nerijui Steponavičiui, antroji – Olegui Svetkoviui. Trečias į krantą išlipė L. Liekus. Visus nustebinę ketvirtąjį Nidon atplaukusi Dita Babrauskaitė. Baigmė pasiekė ir kitos dvi plaukikės – Ramunė Inauskaitė ir Erika Šarkauskaitė. Nesunkiai nuotolį įveikė ir kiti plaukikai – kauniečiai Algimantas Krukonis, Viktoras Mažutaitis, Antanas Guoda. Visus maratono varžovus ažuolų vainikais papuošė neringiškiai. Kelių dešimčių plaukikių iš Kauno, Plungės, Klaipėdos bei kitų vietovių susilaikė maratoniniai plaukikai Platių ežere paskutinį kiekvienų metų liepos šeštadienį.

SPEKULIANTŲ "JOMARKAS"

Šakietės mokytojos O. Machankovienė ir I. Dovydaitytė su mokinių ekskursija birželio 5 d. lankėsi Kaune. Vaikai ypač domėjosi zoologijos sodu, kuriame yra retų gyvūnų iš įvairių pasaulio žemynų. Ekskursijos vadovų nuotaiką sudrumstė spekuliantės, O. Machankovienė ir I. Dovydaitytė birželio 18 d. "Tiesoje" skundžiasi Kauno vadovams: "Vos tik išėjus pro zoologijos vartus, vaikus pasitiko alkoholiu trenkianti moteris ir priekibi, kad pirkume saldinių. Kadangi prie zoologijos sodo nebuvo nei ledų, nei konditerijos kioskų, sunku buvo sulaukti vaikų. Zoologijos sode sutikome dar ne vieną tokią 'pardavėją'. Jos prekes siūlė ne dešimtims, o maišais. Pamatytė, kas čia šeštadienį ar sekmadienį darosi, sakė zoologijos sodo darbuotojai, tikras spekuliantų jomarkas. Mūsų nuomone, šitokios netvarkos nebūtų, jeigu prie Kauno zoologijos sodo, kuriam visada daug lankytojų, ir ypač vaikų, dirbtų miesto prekybininkai. Bent jau vasarą jie turėtų pardavinėti limonadą, sultis, saldinius. Kaune yra saldinių fabrikas, kauniečiai – geri konditeriai. Kodėl Kauno prekybos organizatoriai tokie nerangūs ir leidosi, kad juos nukonkurėtų apskriti spekuliantės?" V. Kst.

Mokslo metai prasidėjo – einam į mokyklą! Toronto Maironio mokykla pradės mokslo metus rugsėjo 26 d. Daugelis didesniųjų lietuvių kolonijų mokyklų pradeda mokslo metus skirtingu laiku pagal vietos sąlygas R. Pranaitis

Sudbury, Ontario

MAIRONIO ŠAULIŲ KUOPA š. m. spalio 17 d., 6 v.v., 212 Frood Rd., lenkų salėje, ruošia Lietuvos kariuomenės minėjimą. Meninę programą atliks Hamiltono lietuvių teatras "Aukuras" 6 v.v. punktualiai. Vėliau bus minėjimas, bendra vakarienė ir kt. Kviečiami Sudburio ir apylinkės lietuviai gausiai dalyvauti ir pasikviesti svečiai. Kuopos valdyba

BIRUTĖ IR JUSTAS STANKAI, rugpjūčio 29 d. šventė 25 metų vedybinę sukaktį. Ruošė jų dukros – Teresė, Joana, Diana, Vida Stankutės ir Audra Albrechtienė. Lenkų klubo salėje dalyvavo per 100 asmenų – šeimos nariai, giminės, draugai, pažįstami iš Sudburio, North Bay, Windsor, Toronto, Hamiltono, Sault Ste. Marie ir kt. vietovių. Sukaktuviniškai, atvykę į salę, buvo pagerbti dalyvių atsistojimu, o dukros juos papuošė gražiomis gėlėmis ir palaidė prie garbės stalo.

Po bendros vakarienės J. Stankutė pristatė visus gimines ir svečius. Sukaktuviniškus sveikinimo Justo brolis – Albinas Stankus, dalyvių vardu sveikino ir 25 metų gražaus vedybinio gyvenimo eiga apibūdino – Juozas Kručas. Šaulių Maironio kuopos vadru sveikino Juozas Staškus. Buvo parodytas prieš 25 metus darytas vedybinis filmas. Dukros – Teresė, Joana, Diana, Vida Stankutės tėvelių garbei dviem smulkais, gitara ir pianinu atliko ketelą muzikinių kurinių. 25 metų vedybinės sukakties minėjimas buvo filmuojamas. Birutė ir Justas Stankai buvo ir yra aktyvūs lietuviškoje veikloje. Ilgiausių metų!

"JUODOJO KASPINO" DIENA, Molotovo-Ribbentropo sutartis pasidalinti Pabaltijo valstybes, buvo minima rugpjūčio 22, šeštadienį. Minėjime aktyviai dalyvavo ir lietuviai. Sudburio miesto dviejuose didžiausiuose prekybos centruose buvo įrengti spe-

cialūs minėjimo punktai, kuriuose buvo rodomi specialūs filmai, aiškinama gėdingos sutarties reikšmė, dalinama tam reikalui paruošta literatūra, segiojami juodi kaspinai. Minėjimą plačiai aprašė "The Sudbury Star" dienraštis.

"GELEŽINIS VILKAS" – žuklautojų ir medžiotojų klubas Darbo šventės savaitgalį rugsėjo 5 d. Wolsely Bay – V. Gudriūno vasarvietėje suruošė įdomią gegužinę ir sportinį šaudymą. Dalyvavo 30 klubo narių. Sportinio šaudymo į taikinius varžybas laimėjo Justas Stankus. Už prizinį šaudymą dvi premijas laimėjo taip pat Justas Stankus. Karštam orui esant, šaltais gėrimais rūpinosi J. Bataitis, klubo išdžininkas. Išalkusius maitino Audra Albrechtienė – klubo pirmininkė. Šaudymo varžybas tvarkė – J. Paulaitis, klubo sekretorius ir K. Poderis, šaudymo vadovas. Vyko turtinga loterija.

IŠYKO DVIEM SAVAITĖM į Lietuvą Aldona Kručienė ir Kazimieras Šviežikas.

VIKTORAS DEVEIKIS, baigęs labai gerais pažymiais Chelmsford Valley gimnaziją, gavo INCO stipendiją – per 4 metus po \$1500.00 ir po \$750.00 asmeninėms išlai-

doms. INCO stipendijos duoda mos darbininkų, personalo ir pensininkų vaikams. Viktoro tėvas Vincas Deveikis yra pensininkas, ilgus metus dirbęs INCO bendrovėje prižiūrotoju. J. Kr.

EVELINA PETRAUSKAITĖ, "International Top Models" modeliuotoja Toronte, grįžusi š. m. balandžio mėnesį iš Ispanijos (dirbo Madride ir Barcelonoje) ir, pralaidusi vasarą Kanados Toronte bei Londone pas tėvus, rugpjūčio pradžioje vėl išvyko Ispanijon

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose –

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"
830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 10 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais – nuo 10 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais – nuo 10 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto. Liepos-rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 26 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:

indėlius (P.C.A.) 3%
santaukas 5.25%
kasdienines palūkanas
už santaukas 4.75%
term. indėlius 1 m. 8.75%
term. indėlius 3 m. 9.25%
reg. pensijų fondo 6.50%
90 dienų indėlius 7.50%
(minimum \$5,000)
Reg. pensijų 1 m. 8.50%

IMAME UŽ:

nekiln. turto pask. 10.25%
asmenines paskolas ... 11.75%
Nemokamas pilnas čekių patarnavimas.
Nemokama narių gyvybės drauda pagal santauką dydį iki \$2,000.
Nemokama asmeninių paskolų drauda iki \$25,000.

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Draugystės sode (Friendship Gardens) Indianoje prie Mičigano miesto savo skyrius turi 18 tautybių. Lietuvių skyriuje Čikagos ramovėnų, šaulių ir birutiečių pastangų dėka buvo pastatyti paminklai buvusiems Lietuvos prezidentams, jau eglėmis tapo kadaise pasodintos eglutės. Vieną jų pasodino prez. Antanas Smetona. Antanas Klimavičius "Drauge" skundžiasi, kad šis gražus ir gerai prižiūrimas parkas dabar yra apleistas, liūdnam atrodo tautybių skyriai. Jis pataria susirūpinti lietuvių skyriumi. Egles reikia palikti, bet pmainklus Lietuvos prezidentams reikėtų perkelti kiton vieton. Jie liūdnam atrodo apleistame parke. Paminklams geresnę vietą būtų galima surasti prie Jaunimo centro ar lietuvių kapinėse, kur juos aplankytų ir matytų daugiau lietuvių, ypač jaunimo. A. Klimavičius apie tai siūlo pagalvoti paminklų iniciatoriams ramovėnams. Paminklų perkeltimo išlaidas galėtų padengti Čikagos lietuvių organizacijos.

Niujorko lietuvių gydytojų draugija, priklausanti Pasaulio lietuvių gydytojų sąjungai, buvo įsteigta 1950 m. Ji jungia ne tik Niujorko, bet ir kitų rytinių JAV valstijų lietuvių gydytojų. Paskutiniajame narių posėdyje š. m. balandžio 11 d. paaiškėjo didelis veiklos sumenkėjimas. Nusiskysta, kad draugijai priklauso tik dalia lietuvių gydytojų. Bendrauti ypač nėra linkę jaunesnie lietuvių gydytojai. Susirinkime prisimintas Bruklayne palaidotas Vytauto Didžiojo universiteto medicinos fakulteto prof. dr. Pranas Gudus-Gudavičius. Antkapinio paminklo pastatymu rūpinasi dr. A. Goeldnerienė. Paminklas kainuos tik apie \$900, nes toje kapinių dalyje neleidžiami dideli paminklai. Į prof. dr. P. Gudus-Gudavičiaus atminimo įamžinimą kviečiami įsijungti buvusių jo mokiniai. Surinkus didesnę sumą aukų, bus įsteigta kitų būdų velioniu pagerbti. Aukų čekius prašoma rašyti ir siųsti: American Medical Association, Dr. L. Giedraitis, 10 Barry Lane, East Northport, NY 11731, USA. Reikia pažymėti "paminklui". Susirinkimo dalyviai perrinko tą pačią valdybą. Niujorko lietuvių gydytojų draugijai ir toliau vadovaus: pirm. dr. V. Avizonis, sekr. dr. K. Paprockaitė-Šimaitienė, išd. dr. L. Giedraitienė, nariai – dr. B. Janauskas ir dr. R. Šnipas.

Australija

ALB krašto valdyba rugpjūčio 8-9 d.d. sušaukė lietuvių vadovų ir veikėjų pasitarimą Lietuvių namuose Melburne. Pasitarimas susilaukė 54 dalyvių, kuriuos pasveikino ALB Melburno apylinkės valdybos pirm. inž. K. Lynikas. Pranešimą apie Seštąjį pasaulio lietuvių jaunimo kongresą padarė jo rengėjų komiteto pirm. Henrikas Antanaitis. Kongresas prasidės 1987 m. gruodžio 19 d. Sydnejuje. Atidaryme dalyvaus vysk. P. Baltakis, OFM, PLB valdybos pirm. inž. V. Kamantas, Lietuvos atstovas Vatikane S. Lozoraitis, jn. Studijų dienos įvyks Kanbergoje, stovykla – Adelaidėje. Kongresas bus uždarytas Melburne 1988 m. sausio 10 d. ALB krašto valdybos pirm. Danutė Baltutienė kalbėjo apie jaunų vadovų paruošimą bei jų įjungimą veiklon. Krašto valdyba planuoja surengti kelių dienų kursų, kurie jaunimo atstovus paruoštų organizaciniam darbiui. Jiems greičiau susiorientuoti padės planuojamas išleisti žinynas, supažindinantis su Australijos LB organizacija, kitomis lietuvių organizacijomis, institucijomis, jų tikslais ir vadovais. Bendruomenės veiklos finansavimo problemą aptarė Australijos lietuvių informacijos biuro sekr. Viktoras Baltutis. Esą seniau būdavo susilaukiama daugiau pelno iš Lietuvių dienų. Dabar pelnas taip sumažėjęs, kad iš jo nedaug lėšų belieka ALB veiklai. Daug Australijoje surinktų aukų iškeliauja į JAV esantį Tautos fondą. Buvo norėta dalį jo palikti ALB veiklai finansuoti, bet su tokia pasiūlymu nesutiko Tautos fondo vadovybė. Vienintelio užtikrintų pajamų šaltinių lieka Australijos lietuvių fondas.

Pranešimą veikėjų suvažiavime apie ALB savaitraščio "Mūsų pastogę" leidybą padarė Australijos lietuvių spaudos sąjungos pirm. dr. Benius Vingilis. Sąjunga turi 164 narius, įmokėjusius vienkartinį \$25 mokestį. Vieno "MP" numerio išleidimas

kainuoja \$1.092. Prenumeratos padengia tik pusę leidybos išlaidų. Jas padeda užpildyti skelbimai, loterijos ir aukos. Apie redagavimo problemas kalbėjo red. Vincas Augustinavičius, norėjęs pasitraukti dėl teisinės įtampos su viena organizacija. Jis liko redaktoriaus pareigose, kurioms nėra ypatingos cenzūros, išskyrus įsipareigojimą vengti rašinių su galimomis teisinėmis pasekmėmis. Apie savaitraštį "Tėviškės aidai" kalbėjo red. kun. dr. Pranas Danks. Jis susilaukė klausimo, ar šis savaitraštis ruošiasi spausdinti rašinius anglų kalba. Mat neseniai angliškai buvo išspausdintas vienas memorandumas. Red. kun. dr. P. Daunys pareiškė, kad tai buvo padaryta jo atostogų metu. Krašto valdybos narys Jurgis Rubas apžvelgė karo nusikaltėlių pajieškas Australijoje. Naujasis įstatymas dar nėra priimtas. Jį svarstys po atostogų rugsėjo mėnesį susirinkęs parlamentas. ALB Adelaidės apylinkės valdybos pirm. Jonas Stačiūnas pranešė, kad buvo angliškai išleista H. Tautvaišienės atsiminimų santrauka "The Cemetery of Nations in the Siberian Tundra". Ji pasiūsta Australijos ministeriams ir parlamentarams. Pasitarimo dalyviai priėmė memorandumą Australijos premjerui R. J. Hawke'ui, kuris spalio ar lapkričio mėnesį lankysis Maskvoje. Jis prašomas pabrėžti, kad Australija nepripažįsta priverstinio Baltijos kraštų įjungimo Sovietų Sąjungon, reikalauti laisvės lietuviams sąžinės kaliniam.

Britanija

Šeimų savaitgalį Lietuvių sodyboje birželio 19-21 d.d. suorganizavo Nijolė Bridges. Savaitgalis penktadienio vakarą buvo pradėtas suvažiavusių šeimų susipažinimo vakariene. Šeštadienį, pasiskirsčius į grupes, buvo susipažinta su Lietuvių sodyba, išmoka lietuviškų žodžių. Apie lietuviškus Joninių papročius kalbėjo Vincas O'Brien, Aldona Waterman mokė pinti gėlių ir medžių lapų vainikus. Šeštadienio vakaras praleistas prie laužo, dainuojant lietuviškas ir angliškas dainas, įskaitant papročio žiedo. Sekmadienį vaikai mokėsi groti skudučiais, šokti lietuviškus tautinius šokius.

A. a. Bronius Motiejūnas, 66 metų amžiaus, anksčiau gyvenęs Londone, birželio 20 d. mirė New Milton vietovėje, Barton House senelių prieglaudoje. Velionis buvo anykštietis – gimė ir augo Skiemonių valsčiaus Paeržerį kaime. Anglijon atvyko po II d. karo. Palaidotas New Milton kapinėse.

Vokietija

Lietuvos krikšto 600 metų sukakties minėjimą Stutgarte gegužės 29-31 d.d. suorganizavo kun. Kazimieras Senkus. Gegužės 25 d. rengėjų komiteto vadovu jis surengė spaudos konferenciją, kurion atvyko Stutgarte dienraščių bei kitų laikraščių korespondentai. Apie žmogaus teisių pažeidimus Baltijos šalyse kalbėjo sovietinės stovyklose kalintas Jūrius Belovas. Su dabartine būkle Lietuvoje korespondentus supažindino kun. K. Senkus, Latvijoje – ev. kun. E. Rozitis, Estijoje – Bergmanas. Gegužės 29 d. vakarą katalikų dekanas mons. B. Kahn atidarė Lietuvos krikšto sukakties šventę tautodailės paroda, kurią suorganizavo Eugėja Lucienė ir Irena Krivickienė, atvežusios tautinius drabužėlius apgretų lėlių, juostų, staltiesių, takelių, lovdangėlių, gintaro dirbinių, medžio drožinių ir net keramikos darbų. Atskiras parodos skyrius "Po kūju ir priekalu" noutraukomis ir leidiniais atskleidė religijos persekiojimą sovietų okupuotoje Lietuvoje. Paskaitą apie krikščionybės atėjimą Lietuvon skaitė iš Miuncheno atvykęs dr. K. J. Čeginskas. Ekumeninei popietei gegužės 30 d. vadovavo latvių ev. kun. E. Rozitis. Vakaras buvo skirtas draugiškam pobūviui ir koncertui, kurio programą atliko solistai – Ričardas Daunoras, Violeta Hermanaitė-Zarbach ir kun. Kazimieras Senkus. Sekmadienį iškilmingas Mišias Šv. Nikolajaus šventovėje su būriu lietuvių ir vokiečių kunigų koncelebravo Rotenburgo vysk. dr. G. Moseris ir vysk. dr. A. Deksnys. Šventiniai pietūs buvo surengti kurortiniame Stutgarto priemiestyje Bad Cannstatte. Kalbėjo Baltietiškosios draugijos lietuvių-vokiečių sekcijos pirm. prof. dr. H. J. Dahmenas. Kunigystės 45 metų sukakties proga pasveikintas kun. K. Senkus.

[vedu šildymo ir vėsinimo sistema, atlieku visus taisymo ir skardos darbus]
(Esu "Union Gas" atstovas)
Jurgis Jurgutis
Tel. 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

The Marlatt

The J. B. MARLATT
Funeral Home, Ltd.

615 Main Street East
(East of Sanford)

laidotuvių namai ir koplyčia

Telefonas: 528-6303
HAMILTON, Ontario

"AUDRA" TRAVEL

CORPORATION

KELIONĖS Į LIETUVĄ
1987

Kelionių į Lietuvą
išvykimo datos:

Rugsėjo 4 Spalio 2 Gruodžio 28

Oro linijos – "Air France", "Aeroflot", "JAT", "Finnair".

Šių metų naujienos: Klaipėda ir Palanga – 3, 4, 5 dienos, Kaunas – 2, 3 dienos, Panevėžys – 1 diena

Kelionės 5-7 dienom į Lietuvą sutvarkomos individualiai pagal norimą maršrutą, pageidaujamu laiku.

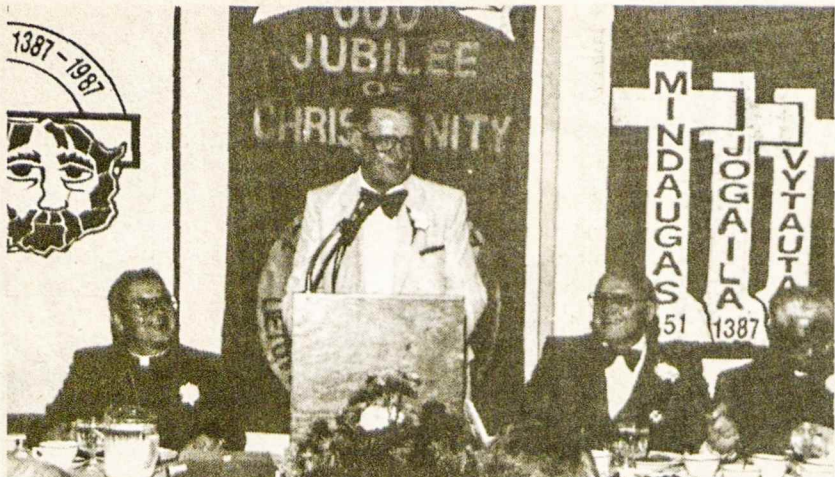
Smulkesnių informacijų teiraukėtės mūsų įstaigoje nuo pirmadienio iki penktadienio nuo 9.30 ryto iki 17.00 vakaro, šeštadienį nuo 11 v. ryto iki 14.00 v.p.p. šiuo adresu:

2100 Bloor St. W., Toronto, Ont., Canada, M6S 1M7

Tel. (416) 769-2500 arba (416) 769-8077

Telex 06-986766 TOR

Kelionių įstaigos registracijos numeris – 2559030

Lietuvos krikščionybės sukaktis buvo iškilmingai paminėta Newark, N.J. Penkių parapijų rengtos pamaldos įvyko Šv. Sirdies katedroje, kur Mišias atnaušo Newarko arkivyskupas THEODORE MCCARRICK, vysk. PAULIUS BALTAKIS, OFM, svečiai vyskupai ir kunigai, dalyvaujant 2000 tikinčiųjų. Nuotraukoje pokylio metu sveikinimo žodį taria gen. Lietuvos konsulas ANICETAS SIMUTIS. Jo dešinėje – vysk. P. BALTAKIS, kairėje – dr. JOKUBAS STUKAS ir vysk. LUCILO B. QUIAMBO, svečias iš Filipinų

Nuotr. A. Kames

Jaunimo kongreso žinios

Iš telefoninio pasikalbėjimo su dr. Antanu Stepanu Australijos sostinėje Kanberoje, paaiškėjo, kad jaunimo kongreso paruošiamieji darbai eina prie galo. Dr. Stepanui tenka priimti akademine programa, ypač studijų dienomis. Iki šiol sutiko dalyvauti su paskaitomis bei simpoziumuose ir diskusijose: St. Lozoraitis, jn., iš Italijos, Eglė Juodvalkė iš V. Vokietijos, Julius Puodžiūnas iš Anglijos, Tomas Venclova iš JAV, Viktoras Nakas iš JAV, Emilija Sakadolskienė, Gintė Damašytė ir kun. Antanas Saulaitis, SJ, iš JAV. Tąskūnas iš Brazilijos, iš Australijos.

Dr. Stepanas prašė Kanados atstovus atvykti pasirašius dalyvauti simpoziume "Kodėl man svarbus lietuvių tautos likimas?", atsivežti savo krašto siūlomą veiklą projektą, papasakoti apie Kanadoje Lietuvių Bendruomenės akciją ryšium su Deschenes komisijs darbais, apie Laisvės olimpiadą ir Kanadoje rengiamas šeimų stovyklas.

Šiuo metu jau baigtas ruošti

"Atstovų vadovas". Tai minčių, informacijos bei diskusinių klausimų vadovėlis, kuris turėtų padėti kiekvienam atstovui orientuotis nuykus į kongresą. Kopijos siunčiamos Lietuvių jaunimo sąjungų valdyboms tolimesniam platinimui.

Taip pat paruošti ir jau išsiųsti kongreso registracijos blankai. Jas privalo užpildyti kiekvienas vykstantis į kongresą – atstovas, dalyvis, turistai.

Kanados lietuvių jaunimo sąjungos pirmininkė Daiva Piečaitytė-Lapienė yra persikėlusį gyventi Torontan iš Montrealio. Jos telefonas: 366-6894.

Toronto—Hamiltono jaunimo grupė, kuriai vadovauja Aidai Vaidila, jau kelis kartus vasaros metu tarėsi apie lėšų telkimą. Ankstyvą rudenį numatyti jaunimo šokiai Toronto Lietuvių namuose, išpardavimai ir kitokie projektai lėšoms telkti. Iki šiol iš didžiųjų mūsų finansinių institucijų susilaukta mažai dėmesio ar paramos. *Gabija*

Kritiškas žvilgsnis į lietuvių išeiviją

Viliaus Braženo paskaita Toronte

Žurnalistas, politinis komentatorius, veiklus skautas, visuomenininkas Vilius Braženas š. m. spalio 10, šeštadienį, 7 v.v., Toronte, Lietuvių namuose, skaitys paskaitą: "Neortodoksiniškas žvilgsnis į lietuvišką išeiviją ir pasaulį, – laisvės kovos keliai ir klystkeliai bei informacinė veikla tarp draugų ir priešių, politikoje ir žinyboje".

Vilius Braženas gimė 1913 m. Latvijoje. I D karo metu su pabėgėlių banga pasitraukė į Rusiją. Gyveno Ukrainoje ir Maskvoje. Jaunystės metais susipažino su komunizmo užuomazga, kai lankydams pradinę mokyklą "savanoriškai" paradavo prieš Lenina Raudonoje Kremliaus aikštėje. Revoliucijos badmečio metu mirė tėvas, ir Vilius su motina 1922 m. grįžo į atkuriamą nepriklausomą Lietuvą. II D karo metu pasitraukė į Vokietiją, 1949 m. – atvyko į JAV, kur iki 1971 m. dirbo kaip elektros inžinierius.

Dar būdamas moksleivių dalyvavo skautų veikloje, bendradarbiavo spaudoje. Šiuo metu gyvena Bonita Springs, Floridoje, yra "Lee Constitution" žurnalo redaktorius. Reiškiasi kaip paskaitininkas, keliaujantis po visas Amerikos valstijas. Priklauso "American Opinion Speakers Bureau". Kaip populiarius paskaitininkas, dažnai kalba amerikiečių klubuose, jaunimo stovyklose, mokyklose ir bet kuriose progomis. Tuo būdu skleidžia žinias apie sovietuose egzistuojančius Gulagus, Lietuvos vergiją, KGB teikiamą

Žurnalistas ir paskaitininkas
VILIUS BRAŽENAS

disinformaciją ir glaudų ryšį su OSI Amerikoje.

Vilius Braženas ypatingą dėmesį kreipia į lietuvišką jaunimą, gyvenantį šiam žemyn, ragina jį aktyviai dalyvauti Amerikos ir Kanados politiniame gyvenime. Dažnai primena mūsų veikėjams apie jaunosios kartos politinio potencialo neišnaudojimą. Paskaitose, straipsniuose ir komentaruose Vilius Braženas teigia, kad mūsų stiprybė glūdi išlaikyme tautos tradicijų, dvasinių vertybių ir pasiryžime vieningai kovoti su mūsų priešu – rusišku ateistiniu komunizmu. Jis yra įvertintas kun. J. Prunskio premija už Lietuvos reikalų garsinimą kaitaučių spaudoje. V. K.

LIETUVA LAUKIA LAISVĖS REMK IR AUKOK TAUTOS FONDUI!

Jūsų auka TAUTOS FONDUI garsina Lietuvos laisvės bylą laisvajame pasaulyje. Šešiomis kalbomis ELTOS ir radijo žinios nesulaikomos skleidžia informacijas įvairiuose kraštuose apie Lietuvos laisvės kovą ir ją skatina.

REMKIME TAUTOS FONDĄ

aukoms, darbais, palikimais. Kiekvienas paaukotas centas artina Lietuvai laisvės aušrą.

Aukas arba palikimus siųskime Tautos fondui:

TAUTOS FONDO ATSTOVYBĖ KANADOJE,
18 NORWICH RD., STONEY CREEK, ONT. L8E 1Z6.

Viešėdami Čikagoje,
neužmirškite aplankyti **N. ir J. VAZNELIŲ**

Gifts International Inc.

2501 W 71st STREET,
CHICAGO, ILL. 60629
Telefonas 471-1424

Cia gausite lietuviškų knygų,
plokštelių, odos, medžio dirbinių.
Ypač didelis gntaro
išdirbinių pasirinkimas.

Tai buvo tik viena savaitė

Rimtos ir linksmos valandos jaunų šeimų stovykloje

Penkti metai iš eilės Tėvų pranciškonų vasarvietėje Wasagoje organizuojama šeimų stovykla. Tėveliai kartu su įvairaus amžiaus vaikais suvažiuoja į šią stovyklą iš Kanados bei JAV. Šiais metais stovykla buvo ypatinga: dalyvių gausumu, nes atostogauti atvyko 35 šeimos, iš viso 142 žmonės, iš kurių 74 buvo vaikai; turėjome ir tokių, kurie atvyko iš tolimos Kanados šiaurės, įveikę tūkstančius kilometrų (pvz. Danačiai iš Kuujuaq, Quebec, kur jie gyvena Kanados eskimų kolonijoje); šiais metais stovykla šventė savo gyvavimo 5 metų sukaktį.

Mintį organizuoti šeimų stovyklą Wasagoje prieš penkerius metus pasiūlė Gabija Juozapavičiūtė-Petrauskienė. Tuo metu ji pati turėjo vienerių metų amžiaus dukrytę Viliją. Vaiko atsiradimas ir auginimas paskatino daugiau dėmesio kreipti šeimai – sudaryti kuo daugiau progų bendrauti. Gabija dažnai sako: "Norint išauginti vaikus lietuviškoje dvasioje, neužtenka tik namie kalbėti lietuviškai. Nuo pat mažens reikia pratinti juos bendrauti, kad augdami rastų lietuvių draugus. Reikia įsėkoti progų, o joms neatsiradus, suorganizuoti jas, kad lietuvišką kalbą bei dvasią pajustų plačiau negu tik mažame šeimos ratelyje". Gabija tai vykdo, ypač sėkmingai organizuodama šeimų stovyklas, kurios kiekvienais metais darosi gausesnės dalyvių skaičiumi, įdomesnės programomis.

O kokia ta stovykla buvo, sunku viską perteikti. Savaitė – trumpas laiko tarpas, bet tos dienos lieka ilgai neužmiršamos tiek vaikams, tiek tėveliams.

Stovyklos programa prasideda nuo ankstyvo ryto. 8 v. visi eina pusryčių. 9 v. – vėliavų pakėlimas. Po to visi, pagal amžių, išsiskirsto įvairiems užsiėmimams. Buvo keiturių grupės: Arai, Bebrai, Slibinai ir Drambliai. Visos šios grupės turėjo užsiėmimus nuo 9.15 v.r. iki 12 v. Tai nebuvo priverstiniai užsiėmimai, bet užsiėmimų kambariai visada būdavo pilnutėliai.

Sportas, dainavimas, rankdarbiai, pasakos buvo pagrindiniai užsiėmimai kiekvieną dieną. Visi mokytojai (patys tėvai) iš anksto būna pasiruošę kiekvienai pamokėlei, kad 45 minučių laiko tarpas būtų kuo naudingesnis ir įdomesnis vaikams. Smagu buvo kai trejų metų mergytė, išeidama iš darbelių pamokėlės, rankytėje nešėsi savo padarytą trispalvę vėliavėlę. Smagu eit miško takeliu niūniuojant naują išmoktos dainos melodiją arba aptarti tą pikną vilką, kuris visus ožiukus gaudė. Tai pirmą dienos pusę.

12 v. visi kviečiami pasistiprinti šeiminiškių pagamintu nuostabių skanių maistu. Po pietų didžioji dalis stovyklautojų eidavo prie ežero. Patys mažiausieji ramioje, tylioje stovyklavietėje likdavo popietiniam miegui. 4 v. entuziastai grįždavo savanoriškam sportui suaugusiems (tinklinių, krepšinių), o 5-6 v. vakarienė. 6.30 v.v. vėliavų nuleidimas, vakaro giesmė "Marija, Marija" kaip padėka Dievui už laimingai praėjusią dieną, už Jo globą ir meilę mums ir mūsų brangiam turtui – vaikams.

Po vėliavų nuleidimo – vakarinė programa, naktiepiečiai ir 8-8.30 v.v. stovykloje viešpataudavo tyla. Visi "dieji" darbininkėliai per dieną būdavo tiek nusiplukę, jog paguldėti tuoj pat užmigdavo. Tokia tvarka praėjo visas stovykloje praleistas laikas.

Kadangi stovykla vadinas "šeimų", tai nebuvo pamiršti ir tėveliai. Ypač vakarinėse programose buvo reikalingas jų dalyvavimas. Septyni vakarai, septynios vakaro programos buvo be galo įdomios. Susipažinimo žaidimai – tai pirmoji vakarinė programa, už kurią atsakingos buvo Underij ir Giniocių šeimos. Ne labai drąsų pradėt pirmiesiems, bet didelė stovyklų praktika padėjo jiems labai įdomiai praveisti žaidimus, įtraukiant mažus ir didelius, o pertraukėlių metu pajvairi-

nimui suvaidint žinomų lietuviškų pasakų epizodus. Pasakų laužas, prarastas Stirbių iš Filadelfijos, buvo ypač įdomus, nes viską atliko vaikučiai, o pats laužas irgi "stebuklingas", liepsnojo valgykloje ant stalo, tik nei stalo sudėgė, nei dūmų buvo (lauke lijo).

Visa stovykla buvo išvaikštinta, kol paskirstytos komandos įsėkinių įsėkio. Įsėkinį paruošė Civinskai ir Aukštuoliai iš Klivlando. O dainų ir juokų laužas pilna to žodžio prasme atitiko pavadinimą. Ačiū Vaidotui Vaidiūnui iš Hamiltono – daug išminties reikėjo žiūrovams, kol nuliūdęs karalius juoktis pradėjo!

Sportas – sveikata! o savo jėgas išbandyti garsiojoje Alšėnų ir Gedvilos suorganizuotoje olimpiadoje teko visiems – ir mažiems, ir dideliems, juo labiau, kad garsios komandos (kūno daly): Ausų būgnėliai, Šnervės, Pak-pak-pakaušiai ir Nykščiai dalyvavo be pralaimėjimo.

Tikras lėlių teatras, atvežtas Moss iš Detroito ir Benotų iš Toronto, sukvietė daugybę žiūrovų į lauvietę. Ten buvo gražiais drabužiais pasipuošusios raganos dukros ir vargšė našlaitė, kuri vėliau tapo karaliaus žmona. Piktas vilkas, gyvenantis netoli stovyklavietės, kuris gąsdino vaikučius neit vieniems į mišką, paliko visiems linksma prisiminimą. Ir paskutinis vakaras – magikos laužas. "Ir kaip jie taip padarė?" – aikčiojo publika, stebėdama Radžių iš Filadelfijos atliekamą "stebuklus". Vieną vakarą po programos stovyklautojai organizuoti ėjo pasivaikščioti prie ežero. Tai buvo tikras saulės palaidėjimas tolimos gintarinės Palangos paplūdimy, tik vietoj jūros čia buvo Georgian įlankos ežeras ir mūsų vaizduotėje sukurta medinis tiltas į tenai...

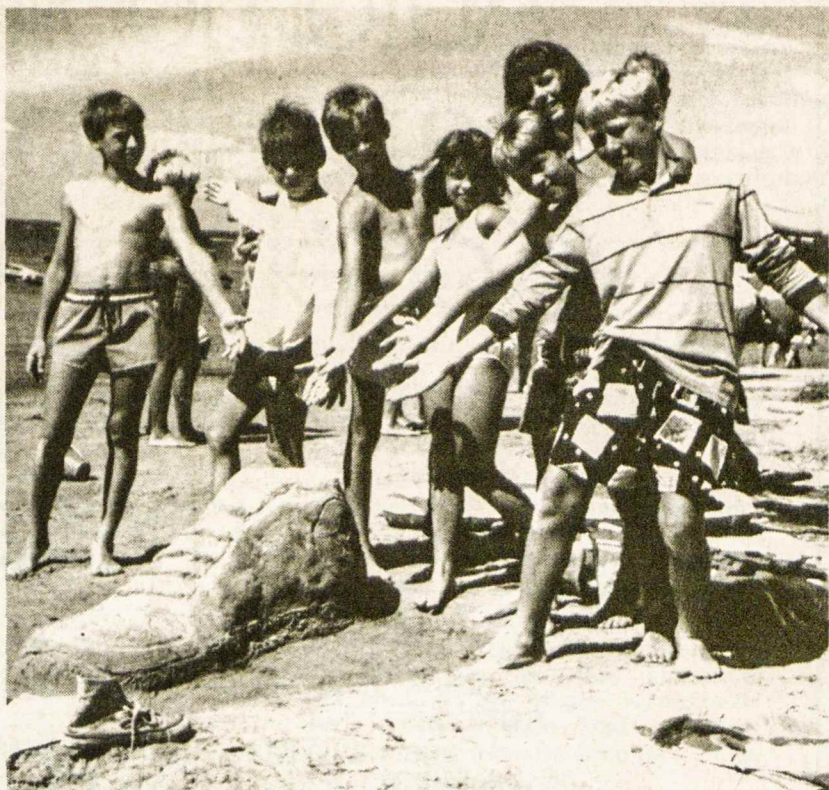
Du vakarus tėveliai turinčiai praleidom su kun. Antanu Saulaičiu, SJ, iš Čikagos. Vieną vakarą buvo diskusija apie tikėjimo analizės anketą, per kurią atradome savo tikėjimo

subrendimo lygį. Antras vakaras, praleistas kartu su dvasios tėvu Saulaičiu, buvo diskusijos apie lietuvių charakterio savybes. Tai buvo gana įdomus pokalbis, kuris truko iki pat gilaus vidurnakčio. Atrodė, kalbos ir klausimai ne-sibaigė. Kaip nebūtų keista, visos kalbos buvo tik lietuviškos, nesivaržė tie, kuriems sekėsi sunkiau derinti linksnius, galūnes žodžiuose.

Sėdint ir klausant stebėtojų vietoje, nesunku buvo suprasti ir pastebėti, jog šioji karta jaunų žmonių, gimusių ir užaugusių svetimoje žemėje, turi gilių lietuviybės jausmą. Supranta kokį turtą tėvai jiems perdavė, mokydami gimtosios lietuvių kalbos, istorijos, išlaikydami brangias lietuviškas tradicijas. Ir visa tai, jau būdami patys tėvai, stengiasi perduoti savo vaikams.

Nėra lengva aprašyti visas smagias valandėles, praleistas stovykloje. Baigiantis stovyklai, buvo išdalintos įvertinimo anketos. Padarius anketų suvestinę, 100% visi stovyklautojai buvo patenkinti stovyklos organizacine puse, meniškų užsiėmimų pravedimu, vakarinėmis programomis, ypač visi dėkojo kun. Saulaičiui už apsilankymą ir pokalbį. 99% stovyklautojų į klausimą "Ar grįžtumėt" atsakė "taip". Aš manau tai didžiausias atpildas už įdėtą organizatorių darbą ir pritarimas bei paskatinimas tolesnei veiklai.

Paskutinę uždarymo minutę, nuleidus vėliavas, sugiedojus giesmę "Marija, Marija", pasveikinus ir padėkojus daugiausia darbo įdėjusiems žmonėms, stovyklos komendantai išdalino visiems vaikams ženkliukus su vaikų nuotraukėmis. Atminimo sagės buvo papuoštos simboliniais kaspiniais: geltona, žalia ir raudona spalvomis su įrašu "Šeimų stovyklos penkmetis, WASAGA, 1987". Visi stovyklautojai, pailšę, pilni jėgų tolimesniai lietuviškam darbui auginant šeimas, susikabino rankomis ir dainavo: "Oi sudie, sudie, stovykla sudie, sudie..." N.B.

Lietuviškų šeimų stovykloje Kanados Wasagoje prie Georgian Bay užsiėmimo metu 1987 m. vasarą

Nuotr. A. Giniocius

Asmeninės dovanos giminėms Lietuvoje

Galima paremti savo giminės, pasiūnčiant jiems pageidaujamų ir naudingų dovanų. Siūlome šiuos praktiškus ir vertingus siuntinius, kurie yra siunčiami oro paštu ir pasiekia gavėjus per labai trumpą laiką.

Siuntinys 12 – 1987 m.

Vyriškas arba moteriškas bliuzonas – striukė, išieginiai marškiniai, moderni bliuskutė, vilnonė gėlėta arba nailoninė skarelė, vyriškas arba moteriškas nertinis.

Siuntinio kaina, siunčiant oro paštu \$330

Siuntinys 14 – 1987 m.

Sportinis kostiumas, "Adidas" arba kitokios firmos; jei klientas pageidauja, gali būti vyriškas arba moteriškas, moteriški arba vyriški sportiniai labai geros rūšies batai, puiki bliuskutė.

Siuntinio kaina, siunčiant oro paštu \$250

Pasiūnčiame ir pačių klientų sudarytus siuntinius arba sudarome tokius, kaip klientas nurodo. Siunčiame ir ilgo grojimo plokšteles. Persiūnčiame palikimus į Lietuvą praktiškiausiu ir naudingiausiu paveldėtojų būdu.

Z. Juras,

11 London Lane, Bromley, Kent, BR1 4HB, England
Tel. 01-460-2592

A+ JUOZUI ANKUI

mirus, žmonai ALDONAI, sūnams – ALGIUI ir VYTUI, seserims – SALOMĖJAI, ANELEI, ALESEI, ELENAI, MAGDELENAI, broliams – ALGIMANTUI, FELIKSUI, VINCUI, jų šeimoms ir giminėms reiškiamie nuoširdžiai užuojautą –

S. P. Ročiai

D. Zulonienė

A+ LIUDUI KAVALIAUSKUI

iškeliavus amžinybėn,

jo seserį JUSTINĄ SRIUBIŠKIENĘ, jos šeimą ir kitus giminės bei artimuosius nuoširdžiai užjaučiame –

J. Vingelienė

O. Skrebūnienė

E. Draudvilienė

S. J. Andriuliai

A+ MAGDALENAI BARŠČIAUSKIENEI

mirus,

nuliūdusias jos dukras – IRENĄ IGNAITIENĘ, MARYTĘ MICEIKIENĘ ir jų šeimas nuoširdžiai užjaučiame –

Vincas ir Albinas Baršauskai su šeimomis

A+ IGNUI MAŽULIUI

atsiskyrus su šiuo pasauliu,

jo seserį KRISTINĄ JOKUBAUSKIENĘ su šeima bei kitus giminės nuoširdžiai užjaučiame –

P. D. Babina

L. Eug. M. Klevai

A+ JUSTINUI BUŠAUSKUI

mirus Lietuvoje,

jo brolių JONĄ BUŠAUSKĄ ir šeimą nuoširdžiai užjaučiame –

Klara ir Kostas Stankai

A+ KAZIMIERUI ŠILEIKAI

iškeliavus amžinybėn,

jo žmoną LIUDĄ ir sūnus su šeimomis liūdesio valandoje nuoširdžiai užjaučia ir kartu liūdi –

Elena ir Paulius Leonai

Miami Beach, Florida

Sofija Petravičienė

A+ KAZIMIERUI ŠILEIKAI

mirus,

nuoširdžiai ir giliai užjaučiame žmoną LIUDĄ bei sūnus su šeimomis –

Jurgis ir Elzbieta Kazickai

A+ JUSTINUI DAILIDEI

tragiškai žuvus automobilio nelaimėje,

giliai užuojautą reiškiamie žmonai MORTAI, dukterim – LILEI ir RITAI, sūnams – EDŽIUI ir RANIUI –

Zenonas Šimkus

Jeronimas Jekelaitis ir šeima

A+ VIKTORUI KURASKUI

mirus Lietuvoje,

sūnų ČESLOVĄ ir šeimą Windsore bei giminės Lietuvoje nuoširdžiai užjaučiame –

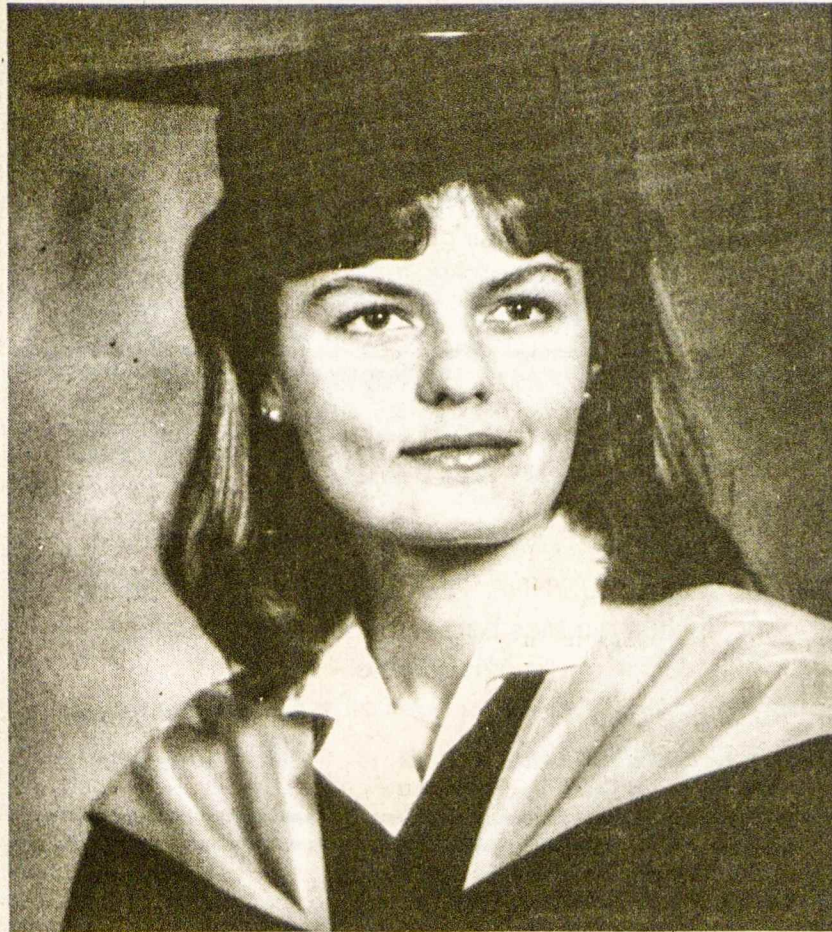
S. V. Aušrotai

M. Povilaitienė

N. P. Nielsen

D. Zulonienė

E. P. Žuliai

Nauja medikė KAROLINA-JUSTINA-MARIJA KRIAUCIŪNAITĖ, Justo ir Laimos Kriaučiūnų duktė; yra baigusi Kardinolo Newmano gimnaziją Kanados Hamiltone ir McMasterio universitetą (buvo gavusi stipendiją). Būdamą XII gimnazijos klaseje dalyvavo Ontario provincijos moksleivių rašinių konkurse ir laimėjo pirmą vietą iš 1,814 dalyvių. Buvo apdovanota aukštu žymeniu. Dalyvavo Hamiltono lietuvių mergaičių chore "Aidas"

Deimantinė laikraštinių sukaktis

Septynioliosdešimt penkeri metai žurnalistui Antanui Juodvalkiui

BRONIUS JUODELIS

Iki šių dienų laisvojo pasaulio lietuvių periodiką didele dalimi užpildė vyresnės kartos laikraštinių. Vieni jų mėgta publicistika, kiti daugiau dėmesio kreipia į mūsų išeivijos gyvastingumą, Bendruomenės ir kitų organizacijų pasireikšimus, renginius, planavimą ir ateities darbus. Savom pastabomis spaudos puslapiuose jie stengiasi išlaikyti mūsų tautinę gyvybę išeivijoje ir dirbti Lietuvos gerovei, lietuvių išeivijai. Vieni jų labai darbštūs, pajėgia kalbėti visų laikraščių puslapiuose, kartais per daug pamokančiai, lyg būtų visų sričių žinovai, kiti be priekaištavimų ir be iškreipimų mūsų gyvenimą fotografuoja plunksnos pagalba, palikdami pačiam skaitytojui pasidaryti išvadas ar sprendimus.

Vienas ryškiausių mūsų gyvenimo stebėtojų, aprašytojų ir objektyvių vertintojų išeivijos spaudoje yra žurnalistas Antanas Juodvalkis, nuolatinis "Dirvos" bendradarbis, tačiau ir uolus laikraštinių Lietuvos fondo, Bendruomenės, kultūrinių įvykių reikalais visoje mūsų periodikoje. Svarbiausia, kad jo pastabos, samprotavimai remiasi realybės pajutimu su optimistine vizija. Manysiu, kad jo tautiniai nuosakiai ir realistinė pasaulėžiūra suformavo ilgą laiką jo veiklą "Pro Patria" idealo siekime ir ekonominių mokslų studijos. Kartais, neveddamas ir kritiško žodžio savo straipsniuose, jis iškelia pozityvius aspektus ir siekia darbo bei veiklos pagerinimą. Todėl Čikagoje mes jį matome beveik visuose lietuviškuose parengimuose, į kuriuos jis kviečiamas, ir vėliau skaitome jo aprašymus spaudoje.

Nepaisant deimantinio amžiaus, A. Juodvalkis suspėja apkeliauti net kelis parengimus tą pačią dieną Čikagoje ir jų įspūdžius perduoti mūsų periodikoje. Vertinant jo objektyvumą, į visus lietuviškus parengimus jis yra kviečiamas ir jo aprašymų objektyvios pastabos yra vertinamos.

Jo amžiaus deimantinės sukakties proga š. m. rugpjūčio 6 d. JAV LB socialinių reikalų tarybos seklyčioje buvo suorganizuotas kuklus jo garbingo ir dabštaus amžiaus paminėjimas, dalyvaudant jo šeimos na-

riams ir artimiausiems bendradarbiams, Bendruomenės, Lietuvių fondo, Tautinės sąjungos ir Lietuvių žurnalistų sąjungos atstovams. Atsižvelgiant į sukaktuvininko pageidavimą susilaikyti nuo puošnių dovanų, jam buvo įteikta lietuviška knyga su visų dalyvių parašais. Pagerbimui vadovavo vienas jo artimiausių idėjos draugų — inž. Jonas Jukūnas.

Sveikinimus su linkėjimais sulaukė antros deimantinės sukakties, iškeliant sukaktuvininko atsidavimą lietuvių išeivijai išeivijoje, išreiškė Birutė Jasaitienė — PLB varžė, dr. Leonas Kriaučiūnas — Tautinės sąjungos varžė, Marija Remienė — Lietuvių fondo varžė, Mečys Valiūnas — korporantų ir "Dirvos" redaktoriaus varžė, Karolis Milkovaitis — Vasario 16 gimnazijos rėmėjų varžė, Bronius Juodelis — JAV LB krašto valdybos ir Lietuvių žurnalistų sąjungos dr. P. Daužvardžio fondo varžė.

Raštu sveikino JAV LB kultūros tarybos pirm. Ingrida Bublienė ir Lietuvių moterų federacijos Čikagos skyrius. Sveikinimo žodį šeimos vardu tarė ir sūnus Uosis. Sveikino ir šio pagerbimo faktiną rengėją Danguolė Valentaitė.

Padėkos žodyje A. Juodvalkis dėkojo visiems į šį pobūvį atsilankiusiems, dėkojo nežinomiesiems pobūvio rengėjams ir labiausiai dėkojo savo žmonai, kurios talka ir pagalba lydi visus jo darbus. Savo darbą lietuvių išeivijai išeivijoje sukaktuvininkas laikė būtinu indėliu, kurį kiekvienas atnešame, daugiau ar mažiau, mūsų tautos labui.

Su šampano taurėmis sukaktuvininkui buvo palinkėta ilgiausių, laimingų ir darbingų metų ateityje. Palinkėta ir toliau dirbti lietuvių išeivijai išeivijoje, ypač Lietuvių fonde, kuriame jis dabar atlieka labai svarbias pareigas, kaip informacijos komiteto pirmininkas.

Bookbinding Studio

"SAMOGITIA"

meniškai įrašo knygas bei žurnalus. Savininkas — lietuvis. Telefonas 625-2412

P. O. Box 1343, Postal Station "B" Mississauga, Ontario L4Y 4B6

V. Vokietijos Miuncheno lietuvių "Ratukas" vieno renginio programoje

Nelietuviai rašo apie lietuvius

(Atkelta iš 3-čio psl.)

Boffo nesorientavimą ir stiprų polinkį į kairę. Ne be reikalo Vatikanas jį buvo nutildęs vieneriems metams.

Uždaryti atstovybę

Paryžiaus lenkų žurnalo "Kultura" nuolatinis korespondentas Romoje D. Morawski š. m. balandžio laidoje rašė, kad norint pagerinti Katalikų Bendrijos padėtį Lietuvoje, reikia likviduoti Lietuvos pasiuntinybės Vatikane likučius. Į tai Lietuvos atstovas Vatikane Stasys Lozoraitis atsakė laišku, kuris išspausdintas minėto žurnalo birželio laidoje:

Lietuvos atstovybė prie Apaštališkojo Sosto yra visų Vakaruose gyvenančių lietuvių remiama. Kal 1958 m. ši atstovybė atsidūrė pavojuje, lietuviškos Vakarų visuomenės reakcija buvo išimtinai stipri. Tas pats įvyktų ir dabar. Ši atstovybė yra sovietinės okupacijos nepripažinimo simbolis. Kadangi "LKB kronika" kreipiasi į mane kaippo Lietuvos prie Apaštališkojo Sosto atstovą, tai reiškia, kad ir Lietuvoje šia atstovybe pasitikima".

Katynas ar Chatynas?

"Tėviškės žiburių" 1987 m. rugpjūčio 25 d. laidoje išspausdintas Sn. K. straipsnis, kuriame sakoma, kad skotų filmotojus sovietai buvo nugalėję į Katyną. Katynė 1943 m. buvo rasti lenkų belaisvių, daugiausia karininkų, masinių žudynių kapai. Visi rasti prie lavonų dokumentai rodė, kad žudynės įvyko 1940 m. balandžio mėnesį, kai šią sritį valdė sovietai.

Neatrodo, kad sovietai būtų skotus nuvežę į Rusijos Katyną, kur jiems patiems yra priskiriami karo nusikaltimai. Greičiausiai jie buvo nuvežti į Gudijos Chatyną, kur vokiečiai, panašiai kaip Pirėriupėje, išžudė visus kaimo gyventojus. Tokių kaimų Gudijoje yra labai daug.

Apie karo nusikaltimus Gudijoje 1963 m. Minske buvo išleista rusų kalba dokumentinė knyga "Vokiečių — fašistų okupantų nusikaltimai Gudijoje 1941-1944". Nors ši knyga turi 435 psl., nei lietuvių batalionas, nei tariamas karo nusikaltėlis Gecevičius nėra joje minimi. J.B.

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDĄ!

Iki šiol šis fondas išleido per 350,000 dolerių lietuviškai kultūrai, menui, švietimui paremti. Pagrindinis fondo kapitalas yra neličiamas, tiksliai palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai įvairiose srityse.

Sudarydami testamentus, bent dalį turto palikime Kanados lietuvių fondui (Lithuanian-Canadian Foundation).

Tapkime šio fondo nariais ir aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Testamentines ir kitas aukas siųsti:

Lithuanian-Canadian Foundation, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

Šio fondo šūkis: **"Kapitalas Lietuvai, palūkanos — lietuvių išeivijai!"**

Automobilių stovėjimo pažeidimo pabaudos. Kodėl jūs nebegalėsite išvengti pabaudų mokesčio.

Labai gaila, bet jūs nebegalėsite palikti tų popierinių kortelių savo mašinoje.

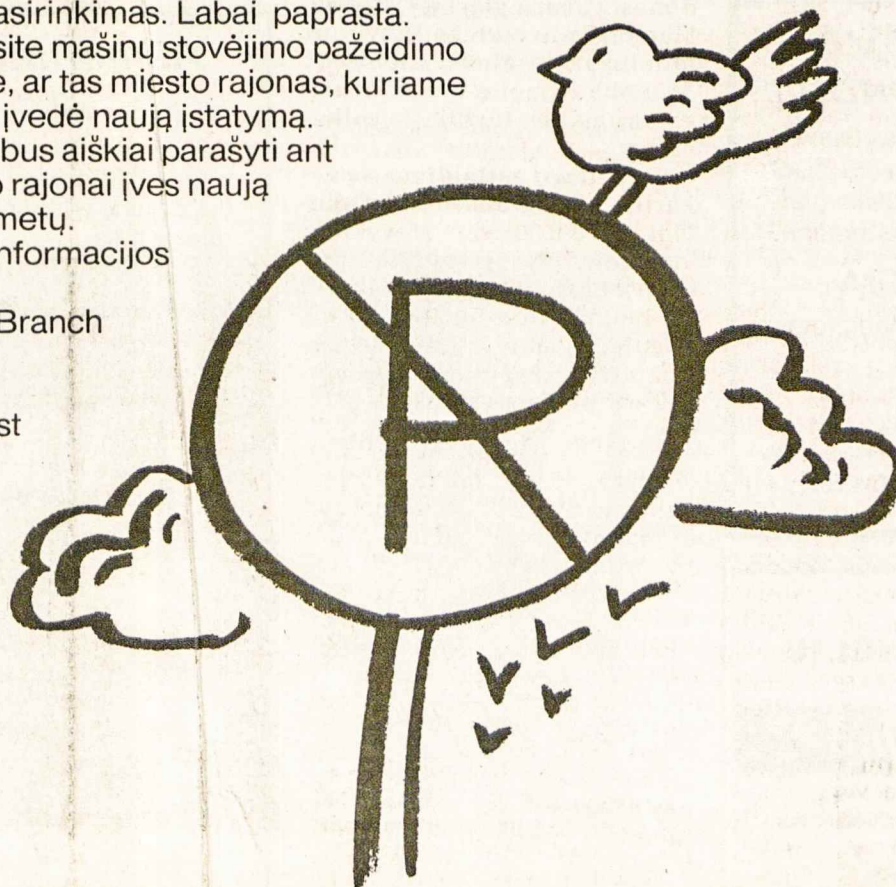
Pagal naują įstatymą, jūs turite užmokėti pabaudą, arba jūs galite reikalauti teisminės peržiūros, jeigu jūs galvojate, kad įtariamą pažeidimas yra ginčytinas, kitaip jūsų automobilio leidimas ir vairuotojo teisių patvirtinimas nebus atnaujintas.

Tai yra jūsų pasirinkimas. Labai paprasta. Jeigu jūs gausite mašinų stovėjimo pažeidimo bilietą, jūs žinosite, ar tas miesto rajonas, kuriame gavote bilietą, jau įvedė naują įstatymą. Jūsų pasirinkimai bus aiškiai parašyti ant bilieto. Visi miesto rajonai įves naują įstatymą iki 1989 metų.

Dėl daugiau informacijos kreipkitės į: Communications Branch Ministry of the Attorney General 18 King Street East 5th Floor Toronto, Ontario M5C 1C5

Ministry of the Attorney General

Pamaldos Lietuvai iš Vatikano radijo studijos 1987.VII.5. Mišias atnauja Telšių vyskupas ANTANAS VAIČIUS ir aštuoni kunigai iš okupuotos Lietuvos: Juozas Barkauskas, kan. Kazimieras Gasciūnas, Jonas Juodelis, Algimantas Kajackas, Ričardas Mikutavičius, Pranas Račiūnas, Kazimieras Sudavičius, Kazimieras Vaičionis. Jie visi dalyvavo Lietuvos krikščionybės iškilmėse Romoje

Nuotr. J. V. Danio

Lietuviai jungėsi radijo bangomis

Vatikano radijas ir lietuviškoji programa

J. V. DANYŠ

Lietuvos krikščionybės suaktyvėjimo šventėje Romoje pagrindinės Mišios buvo Šv. Tėvo Jono-Pauliaus II atnaušintos Šv. Petro bazilikoje, kartu paskelbiant Jurgį Matulaitį palaimintuoju, 1987 m. birželio 28 d. Daug buvo renginių surištų su minėjimu, buvo ir keletas iškilmingų pamaldų.

Pažymėtinos vienos giliai prasmingos Mišios, kuriose dalyvių skaičius buvo visai mažas, bet kurias galėjo sekti šimtai tūkstančių lietuvių. Tai lietuviškos pamaldos per Vatikano radiją rugpjūčio 5, sekmadienį. Jos trumpomis radijo bangomis buvo siunčiamos į Lietuvą bei į didesnę dalį Europos.

Išskirtinos ir kartu istorinės šios pamaldos buvo tuo, kad jose aktyviai dalyvavo aštuoni kunigų delegacija su vadovu vyskupu Antanu Vaičiūnu iš okupuotos Lietuvos, kuriai buvo leista dalyvauti Lietuvos krikščionybės minėjimo šventėje Romoje.

Vysk. Vaičiūnas atnaušo Mi-

šias ir pasakė pamokslą, o koncertavo visi aštuoni kunigai iš šešių Lietuvos vyskupijų. Mišių metu buvo transliuojamos Čikagos lietuvių operos choro radijo studijoje įrašytos lietuviškos giesmės. Tradiciniams giesmėms, kaip "Pulkim ant kelių", ir liturginiams pamaldų įtarpams pritarė ir susirinkusiųjų būrys.

Mišių transliacijai pritaikytoje studijoje, susėdus trejetui tuzinų žmonių, beveik neliiko vietos stovintiesiems. Čia šį kartą susirinkusiųjų tarpe buvo žmonių iš trijų kontinentų: Europos, Australijos ir abiejų Amerikų. Mišių skaitymus atliko lietuviai iš Australijos, JAV, Kanados, V. Vokietijos, Italijos; jų tarpe buvo ir Stasys Lozoraitis, jn., Lietuvos diplomatinės tarnybos šefo pavaduotojas ir Lietuvos atstovas Vatikanui.

Vysk. Vaičiūnas pamokslas buvo nuoširdus, raginantis lietuvių Lietuvoje bei esančius kitur gerbti pagrindines vertybes ir jas įgyvendinti.

Giliai veikiantis buvo šis bendras lietuvių iš Lietuvos

ir iš trijų kontinentų maldinis susitikimas, žinant, kad jo klausosi Lietuvoje. Matėsi susijaudinimo ašaros Mišių dalyvių akyse, matėsi jos ir akyse poroje dvasiškų iš Lietuvos.

Skaitytiems gana paprastas Mišių tekstų žodžius, bet žinant, kad jie girdimi Lietuvoje, buvo irgi jaudinanantis momentas, ir kartais kažkaip lyg ir sunkiau sekėsi ištarti tuos žodžius:

— Už Lietuvos katalikus. Sekdami palaimintojo Jurgio Matulaičio pavyzdžiu, tebūna jie "žemės druska ir pasaulio šviesa". Visada būdami ištikimi Atpirkėjui, tetarnauja savo tautos ir visos žmonijos gerovei. Teatlieka jiems Dievo skirtą misiją, niekada neprarasdami vilties, išstverdami maldoje ir brolių meilėje.

— Už vargstančius, ligonius, pažemintus ir nuskriaustuosius, tremtinus ir išvežtuosius, už sąžinės belaisvius ir visus, kurie kenčia dėl tikėjimo ir tiesos. Testiprina juos šventųjų globa ir kilnių žmonių solidarumas ir pagalba.

Vatikano radijo programos

Vatikano radijas transliuoja apie 60 programų maždaug 60-timi kalbų į Afriką, Ameriką, Aziją-Australiją ir Europą (28). Dauguma programų transliuojamos kiekvieną dieną po du kartus.

Dvyliką programų skiriama pamaldų transliavimui įvairiomis kalbomis. Jos paprastai transliuojamos sekmadieniais, išskyrus pamaldas lotynų kalba. Jų tarpe yra pamaldos lietuvių, ukrainiečių, lenkų, čekų, slovakių, rumunų, armėnų, kiniečių kalbomis. Lietuvių kalba transliacijų yra 3: kasdien 7.30 v.r. ir 9.00 v.v. Lietuvos laiku (ta pati žinių programa) ir sekmadieniais 11.45 v.r. Mišios.

Lietuvių programos vedėju yra kun. dr. Vytautas Kazlauskas nuo 1950 m. Jis ne tik administruoja programas, bet ir daug pranešimų pats paruošia. Kiti Vatikano radijo pastovūs darbuotojai yra V. Lozoraitis, dr. Barbora Vileišytė ir Saulius Kubilius.

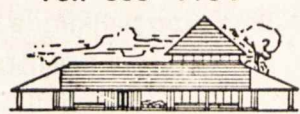
Vatikanas padengia visas išlaidas, surištas su programų paruošimu, transliacijomis bei personalo išlaikymu. Lietuvių programos įstaigai yra paskirti du kambariai.

Radijas yra viena svarbiausių priemonių teikti informaciją, kai "geležinės uždangos" ir kitokios užtvaros laisvam susižinojimui tebeegzistuoja. Todėl Vatikano lietuviškos radijo programos yra nepaprastai didelė parama lietuviams.

Turner & Porter

laidotuvių namai

436 Roncesvalles Ave, Toronto 3, Ont. Tel. 533 - 7954

Turner & Porter

Būrelis dalyvavusių 1987.VIII.8 Dailių menų klubo susirinkime pas Elena Tumienę, Fullerton, Kalifornijoje. Iš kairės: Alė Rūta, Bronys Raila, Jonas Andrašūnas, Dana Mitkienė, Bernardas Brazdžionis, Aldona Brazdžionienė, X. M. Lemberdienė, J. Leškienė, J. J. Gustaitienė, Mulokienė, Andrašūnienė, Algirdas Gustaitis, Elena Tumienė, Živilė Gimbutaitė, Pranas Visvydas, Gediminas Leškys

Nuotr. Pr. Gasparonio

Kultūros kongresui rengiantis

Kokio norim ir ko laukiam iš pasaulio lietuvių kultūros kongreso

IRENA LUKOŠEVIČIENĖ

Matosi šiek tiek spaudoje apie šio kongreso planavimą ir projektavimo programą. Atrodo, norime parodyti ir pamatyti savo laimėjimus, kultūrinis pasireiškimas. Norime sau pasakyti, kad kultūrinėje plotmėje mes gvi, nes realizuojame įdomius dalykus, kuriame ir siekiame. Planuojame išgirsti visą eilę aukšto lygio akademinių paskaitų mums rūpimais kultūriniais klausimais.

Visa tai gražu, uždegta vilti ir troškima kurti. Bet esu realus žmogus tiek savo profesijoje (social worker – susiduriu su žemiška žmonių realybe), tiek kaip žmogus – savo siekimuose, troškimuose, kūryboje noriu matyti rezultatus įdėto darbo, laiko, pastangų.

Todėl ir prieš tokį didelį įvykį – kultūros kongresą keliu sau visą eilę klausimų ir savo rate mėginu užmegzti diskusijas – kokie galėtų būti atsakymai?

Pirmiausia, ko mes pasaulio lietuvių kultūros kongresu siekiame, į kokią dalį lietuviškos visuomenės kreipiames, ką norime daugiausia sudominti ir pasiekti, kokius esminius klausimus norime iškelti ir mėginti rasti į juos atsakymus? Ar norime pažūrėti į savo šiandieninę lietuvišką kultūrą realiomis akimis: ar esame pavojuje, ar galima ką nors daryti tam pavojui sumažinti, kaip ir kokiom priemonėm?

Kyla klausimas, ar norime suvažiuoti į šį kongresą kaip statistai – išklausti gerų paskaitų, pamatyti keletą neblogų kultūrinių aprašų, sutikti visą eilę mielų bičiulių, dar daugiau apšerkšnijusių, malonių paploti viens kitam per petį, papilti šiek tiek panegirikų ir toliau žengti siena vage ir toliau save raminti posakiu „prieš vėją nepapūsi“, mes esame maža tauta, lašas jūroje, svetimos įtakos ne mūsų kontrolyje, darome ką galime ir t.t. ir t.t.

Čia ir klausiu save, ar ne per ilgai mes ejome viena ir ta pačia vage ir gal gerokai atitrūkome nuo realybės – savo lietuviškos kultūros realybės.

Kažin ar nebūtų svarbiau šio kultūros kongreso pagrindiniu tikslu laikyti žvilgsnį į savo lietuvišką kultūrinę realybę? Prieš akis iškyla visos esminės sritys, kurios sudaro kultūrą: kalba, spauda, literatūra, teatras, dailė, chorai, tautinių šokių vienetai, tautodailė, visuomeninė veikla ir jos kultūrinės apraiškos, organizacijos, ypač jaunimo, jų kultūriniai siekimai, kultūrinių užmojų ir apraiškų finansavimas ir mūsų finansinės institucijos.

Atrodo, dedame daug pastangų, kad lietuvių kalba išliktų gyva ir nenyktų. Beveik visur veikia lituanistinės mokyklos, jaunų šeimų rateliai, daug šeimų stengiasi, kad vaikai ir jaunimas gerai išmokyti ir vartotų lietuvių kalbą.

Yra dar daug vaikų ir jaunimo, kurie namuose negirdėjo kitos kalbos, kaip lietuvių. Jie užaugo su lietuviškom pasakomis ir dainom, lankė lituanistines mokyklas, priklausė organizacijoms, stovykloms, šoko tautinių šokių vienetuose ir ansambliuose, atstovavo lietuvių bendruomenei.

Kur jie stovi lietuvių kalbos atžvilgiu dabar? Atrodo, dar daug kas iš jų neblogai kalba ir supranta lietuviškai. Deja, savo tarpe daug meliau kalba

krašto kalba. Kai kas prnemuvoja lietuvių spaudą, bet dauguma skaito tik kronikas ir įvykių žinias. Lietuviški kioskai ir spaudos platintojai teigia, kad jauni žmonės retai perka lietuviškas knygas. Spaudos puslapiai nėra užpildomi jaunų žmonių. Retai pasirodanti jaunų žmonių lietuviška kūryba nesukelia didelio entuziazmo, nors širdyje džiaugiuosi jų pastangom ir drąsa.

Teatrų rengiami festivaliai, ir kai kurie vienetai pajėgia šiek tiek sudominti mažą skaičių jaunų žmonių. Daugumos pasirinkti veikalai yra per didelių reikalavimų vieneto pajėgoms. Ir vėl džiaugiamės kiekvienu jaunu veidu ir jo pastangom, o jo pasirodymo kokybei nestatome esminių reikalavimų.

Daugumos chorų eiles sudaro jau auksinio amžiaus ar labai arti jo dainininkai, o jų programos yra arba tikybinės giesmės arba nostalgijos dainos. Pasitaiko ir juokingų keistenybių – jaunesnių žmonių vienetai, siekiantys įdomesnių programų, geresnės meninės kokybės, ne visada yra publikos ir mūsų vadovaujančių asmenų suprantami, kartais net vadinami „snobais“ ir linkstama juos izoliuoti, o ne kelti ir jų egzistencijai remti bei pripažinti jų kokybę.

Panašios nuotaikos pasireiškia tautinių šokių ir ansamblių atžvilgiu. Atrodo, pripažinimo atvejais pagrindiniu kriterijumi yra parapijinis ir savo kiemo rodiklis, o ne kokybė, meniškumas, aukščiausias ar bent aukštesnio kultūros laipsnio siekimas.

Didelio rūpesčio kelia mūsų metiniai minėjimai ir įvairūs renginiai, kurie darosi vis trafaretiškesni, nekūrybingi, ir juo toliau, juo mažiau susilaukia publikos, ypač jaunesnės mūsų kartos. Čia ir vėl mėginu klausiti save, kodėl taip atsitiko? Juk kai prieš 40 metų atvykom į šį kraštą, piktinomės tada rastomis kultūrinėmis apraiškomis, didžiavomės savo kultūriniu pajėgumu, savo intelektualiniu ir akademiniu pasiruošimu. Labai dažnai parodėm daug kritikos ir arogancijos senosios imigracijos lietuviškai veiklai ir kultūrinėm pastangom. Dabar save klausiamo, kokią kultūrinę tikrovę mes sukūrėme ir kokią kultūrinę ateitį pajėgsim užtikrinti?

Pažiūrėjus į mūsų organizacijas, susidaro įspūdis, kad pagrindinis jų tikslas yra veikti ir pasirodyti. Todėl ir auklėjamosios organizacijos nebe pajėgia įdiegti savo nariams esminių idealų bei principų. Šiandien pagrindinės mūsų jaunimo organizacijos nedaug skiriasi vienos nuo kitų: daugeliu atvejų daro tai, kas populiariau, kas lengviau realizuojama, kas daugiau patraukia narių.

Šiandien retai kuriame vienete skautavimas yra išgyvenimas šūkiu, įstatu. O idealų įdiegimas juk ir yra asmenybės vertybių kūrimas bei įsavinimas. (kalbu apie skautybę, nes man ši organizacija yra daugiau pažįstama, bet manau, kad ir kitos jaunimo organizacijos yra panašios reiškiniai). Daugeliu atvejų stovyklos, kongresai, suvažiavimai tiek patraukia žmoniją, kiek jie pateikia dalyviams pasilinksminimų ir populiariai vadinamo „fun“. Tiesa, yra primami skambūs nutarimai, užpildomi ir analizuojamos anketos, bet kas toliau? Kas realizuojama? Kokios išvados ir pa-

siūlymai veda prie esminių persiorganizavimų, naujų priemonių ir veiklos būdų įieškiojimo? Vis tie patys teigimai, nurodymai, patarimai ir nutarimai pasilieka tik popieriuje.

Gera žinoma, kad visos mūsų kultūrinės apraiškos yra reikalingos didelio finansinio kapitalo, kurio laimingai atveju mūsų visuomenėje netrūksta. Beveik kiekvienoje didesnėje kolonijoje veikia lietuviški bankai. Amerikos ir Kanados Lietuvių fondai yra sukaupę milijonines sumas. Vyresniųjų organizacijos yra taip pat ekonomiškai pajėgios, o vienkartiniai svarbūs renginiai vosomet sutelkia reikalingas sumas.

Pasigendam planavimo ir pramatymo esminių kultūrinių dalykų, bendros kultūrinės programos, kuri būtų realizuojama ir remiama visų bendrom pastangom.

Yra keista ir nesuprantama, kad šandien mes bijom ar nerįstam pripažinti geriausių reprezentacinių kultūrinių vienetų, kuriuos mūsų finansinės institucijos planingai remtų ir sudarytų jiems sąlygas vis geriau ir tobuliau reikštis.

Aišku, tai liečia taip pat mūsų rašytojus, poetus, dailininkus ir kitus kūrėjus. Deja, čia dažnai parapijinė, savo kiemo ir asmeniško ambicijų dvasia neleidžia padaryti sprendimų, kurie nemeluotai pajudintų mūsų kultūrinį gyvenimą ir įgalintų pasireikšti esminius mūsų kūrėjus.

Taigi, čia mėginau išreikšti savo rūpestį mūsų kultūriniais klausimais ir labai sutraukti iškelti keletą klausimų bei problemų.

Kaip kultūros kongrese šie klausimai galėtų būti gvildinami? Tuo reikalu mėginu palyginti, kaip vyksta įvairūs kongresai, kuriuose tenka dalyvauti. Aišku, yra įvairių būdų ir metodų. Manau, kad mūsų klausimams nagrinėti būtų priimtinausia mėginti suorganizuoti kongresą diskusinių grupių ar būrelių pagrindu. Tam, žinoma, reikia gerai pasirengti. Reigia numatyti kongreso tikslą ir pagrindinę mintį, pagrindinį tuo klausimu kalbėtoją. Tiktai po to skirstytis į atskirų šakų būrelius ar grupes ir planuoti, bet konkrečiai nagrinėti rūpimus klausimus ir mėginti prieiti, prie praktiškų išvadų bei pasiūlymų, kas darytina, kad mūsų kultūrinis veidas nušvistų ir kad atsivertų kokie nors vartai bei keliai į ateitį.

Manau, būtų naudinga, kur įmanoma, vietovėse ar kraštuose, pagrindiniams klausimais sudaryti diskusines grupes, kurios išnagrinėtų įvairias temas ir pateiktų kongrese diskusijų santraukas, išvadas, pasiūlymus. Tokiu būdu būtų proga susieiti ir pasidalinti mums rūpimais kultūriniais klausimais su įvairių sričių, organizacijų ir kultūrinių vienetų žmonėmis. Būtų labai svarbu, kad šis kongresas pasiektų ir aktyviai įtrauktų mūsų jaunąją kartą plačiaja prasme: ir 25, ir 35, ir 45, ir 55 metų amžiaus žmones, kurie gal ne visada atranda sau vietą mūsų bendruomenėje, bet kurie turi didelį potencialą ir energiją ką nors sukurti bei realizuoti.

• Menininkas gali vaizduoti blogi, bet taip, kad jis atgrasintų, stumtų nuo savęs, neleistų manyti, jog tai gera, neskatintų kitų jo kartoti ar pamėgdžioti. (Jonas-Paulius I)

Anglijos skautų albumas

K. BARĖNAS

Mėgstamos minėti suaktyvys gyvų ir mirusių asmenų, įvykių ir organizacijų. Šįkart gana savitai savo 40 metų sukaktį paminėjo Lietuvos skautų sąjungos Anglijos rajonas: išleido trumpai 1947-1983 metų veiklą aptariantį albumą, kuriame, kaip skelbiama, išspausdintos 445 fotografijos. Tiesa, iki keturiasdešimtmečio albume truputį trūksta, gal dėl to, kad dabar ir rajono ribos išsiplėtė, jau Europos, nebe vien Anglijos jis yra.

Jeigu albumas, tai, žinoma, jame turi viską parodyti fotografijos. Tai didelio formato leidinys, turintis tik 144 puslapius, kuriuose sutilpo ir tekstas, ir arti pusės tūkstančio nuotraukų. Įrasta į tam siai žalius kietus viršelius, ir nugarėlėje auksinėmis raidėmis įrašytas pavadinimas *LSS Anglijos Rajono Albumas 1947-1983*. Viršelio pirmame puslapyje pakartotas tas pavadinimas ta pačia auksu spalva ir dar pridėti skautiški ženklai. Žodžiu, reprezentuoti šį skirtas leidinys, kurį suredavo Eimutis Sovas, o medžiagą jam rinko, bet paties redaktoriaus, mai pasilieka tik popieriuje.

Redaktoriaus atliko savo darbą gerai. Nemažai metų jis juk redagavo to rajono žurnaluką „Būdėkime“, taigi turi jau apsieiti tos srities patyrimo.

O reprezentuoti, rodos, jau yra kuon. Ne kažin kiek tūkstančių į Britaniją po karo tų lietuvių buvo suvažiavę, bet čia tada atsidūrė ir gražus būrelis skautų vadų, dirbusių Lietuvoje, o paskui Vokietijoje. Tai jie tuoj entuziastiškai griebėsi gaivinti skautybę britų saloje, ir skiltys, draugovės, tūntai ar kitaip pavadinti vienetai buvo suorganizuoti stambiosiose lietuvių kolonijose ir smulkesnėse, kur buvo jaunimo, ir net stovyklose, kur dalis atvažiavusiųjų turėjo kurį laiką pagyventi. Žinoma, kilnojimasis, emigracija į kitus kraštus retino lietuvių, retino ir jų skautų vienetus. Būdinga, kad kiti kraštai pavilijo nemažai jaunų talentingų vadų, kurie skautininkai čia buvo tikra viltis.

Tačiau, kaip albume surinkti duomenys rodo, per tą aptariamąjį laiką rajonas čia turėjo net 113 vyresnių ir žemesnio laipsnio vadų ir į jį darbus įsijungusių taltininkų. Nemažai praėjo metų, bet nemažai būta ir darbinių. O kiek, žiūrėkite, tie vadovai ir visokie taltininkai jau susilaukė ordinų ir kitokių žymenų! Vadinasi, rajonas dirbo, veikė, ir jo veiklą vertino centrai. Nuo 1951 m. jis leidžia ilgai rotatorium atskukamą, kseroksu daugina, o dabar jau spausdina spausdinamą žurnaluką „Būdėkime“, kurio buvusių ir esamų redaktorių, iliustratorių, techniskų darbuotojų ir administratorių susidarytų nemažas būrys, jeigu juos surinktume į vieną

krūvą. O kaip besurinksi, jei kai kurie yra išvažiavę į kitus kraštus, o keletą jau ir mirtis pasiėmė!

Skaitytas albume suras duomenų, kur būta lietuvių skautų didesnių telkinių, kokių specialių lietuvių, kokių kursų, kas ir kaip rėmė rajono darbą. Lietuvių skautai turėjo progų ir reprezentuoti, kartais džiamborėse dalyvauti su ištisomis rinktinėmis skiltimis ne tik Britanijoje, bet ir kituose kraštuose. Tada stengtasi ir parodėles suruošti – pasirodyti prieš kitataučius su savo tautinėmis relikvijomis ir lietuviško nagingumo pavyzdžiais. Turėta ir retų susitikimų su žinomais politikais, su Baden-Powell našle, jų sūnum, anglų skautininkais, su kuriais ir pastovus ryšys palaikomas. Be abejonės, rajonas didžiūojasi, kad 1957 m. tarptautinėje stovykloje su grupe savųjų dalyvavusi D. Fidlerienė buvo pristatyta Britanijos karalienei, o jos sūnais – Valijos princas žmona princesė Diana vestuvių proga rajono buvo apdovanota lietuviškais tautiniais drabužiais.

Per tą laiką turėtos 34 vasaros stovyklos, kuriose bent savaitėlę pabūna kartu ir skautiškas jaunimas, ir jį tvarkantieji bei mokantieji vadai, kviestieji taltininkai. Kai buvo nupirktą lietuvių sodybą, tai daugiausia tų stovyklų ten ir ruošta. Kai kuriais metais stovyklos praeidavo vien kaip poilsio ir skautiško bei lietuviško darbo laikas. Kai kuriose jų dalyvavo iš kitur atvažiavę skautininkai, tyčia ir netyčia užklydę skautai, užsukdavo svečiai. Spausdinami visų tų stovyklų trumpi aprašymai, kuriuose išvardyta, kas vadovavo ir kas kitokių darbų atliko, o taip pat ir kokie žymesni svečiai kartu stovyklavo ar buvo apsilankę.

Visus aprašymus iliustruoja fotografijos. Taigi taip dailiai įrįstas ir tiek daug fotografijų turis albumas, norėtume sakyti, bus gražus atsiminimas tiems, kurie dalyvavo toje skautiškoje veikloje (o dalyvavo tikrai didelis nuosimtis lietuviško jaunimo, ir tai yra vienintelė pastovi jaunimo organizacija), o ir dovanti bus ne gėda.

Palaukite, palaukite! Nors albumą išleisti kainavo apie 6.000 svarų, taigi, palyginti, didoka suma, bet nemaža dalis čia sudėtų fotografijų – kažkokia miglota pilkuma. Sakytum, lyg kelių dešimčių metų senumo filmo vaizdai. Gal anuose filmuose net ir truputį geriau atrodė viskas. G. Gudauskienės „Jaunystė“, J. G. G. vėdo „Serenada“ ir „Liepsnelė“. Baigninėje dalyje skambėjo Kreiserio-Rachmaninovo „Meilės skausmas“, M. Laparcerie „Mano širdis yra smuikas“, P. Linckės „Sv. Jono vabalėlis“, F. Lehoro Vilija iš operetės „Linksmoji našlė“ bei kiti lengvo žanro kūriniai. Koncertą sol. G. Čapkauskienės užbaigė Aleksandro Stankevičiaus ir poeto Henriko Nagio „Vandens malūnėliai“.

Atsiųsta paminėti

NIUJORKO DRAUGOVĖS LAIKRAŠTELIS, 1987 m. 5 nr. Studentų ateitininkų sąjungos Niu Jorko draugovės pirmininkė – Audrė Lukoševičiūtė.

EVANGELIŠKOS ŠVIESA, trimėnesinis krikščioniškos minties (evangelikų) leidinys. Ats. redaktorius ir kasininkas – K. Burbuly, redaktorius – P. Enskaitis (34 Cline Ave., N. Hamilton, Ont. L8S 3Z4).

Antanas Macaina, ORA ET LABORA. Bažnyčios ir kultūros klausimu. Lietuvos krikšto sukaktėi 1387-1987. Nei leidžias, nei kaina nepažymėti. Spausdino „Pli-niana“ spaustuvė Selci Umbro miestelyje, Perugia, Italija. Išleido V. Vokietijos lietuvių katalikų sielovada ir Lietuvos krikšto sukakties komitetas. Kaina – 7 dol. arba 12 DM. Platina Alina Grinienė, Diamantstr. 7, 8000 Munichen 50, W. Germany.

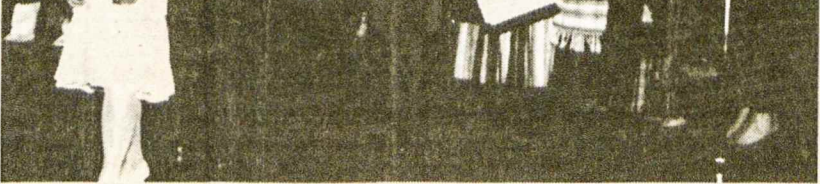
Kestutis K. Girnius, PARTIZANŲ KOVOS LIETUVOJE. Leidėjas – „I laisvę fondas lietuviškai kultūrai ugdyti“, 422 psl. Aplanas – dail. Prano Lapės. „Draugo“ spaustuvė, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629, USA. Leidinys gautas: A. Pargauskas, 8908 Butterfield Ln., Orland Park, IL 60462, USA.

ŠVENTASIS RAŠTAS. Pirmoji karalių – Ezro knyga. Komentarai – aiškinimai. Paruošė Kostas Burbuly (evangelikų kunigas). Čikaga, 1987 m., 316 psl.

Marijus Blynas, LIETUVOS SE-NOVĖS PALIKIMAS. Istorinių, kultūrinių, politinių straipsnių rinkinys III. Išleido Kėstučio-Jeronimo Butkaus fondas 1987 m., 127 psl. Išleidimo vietovė nenurodyta. Kaina – \$5.

MEDICINA, Pasaulio lietuvių gydytojų sąjungos žurnalas, 1987 m. 1(69) nr. Redaktorius – Vaclovas Šaulys, MD, administratorė – Sofija Blažys (3038 W. 59th St., Chicago, IL 60629, USA). Metinė prenumerata – \$10.

Aurelija Balasaitienė, SKEVELDROS. Romanas. „Vilties“ draugijos leidykla. Cleveland, 1987 m., 425 psl. Kaina – \$10.

Montreale lietuvių choras „Pavasaris“, vadovaujamas estės muzikės INGRID TARK, koncertuos Toronto Lietuvių namuose š. m. spalio 3 dieną. Ši nuotrauka padaryta Los Angeles mieste per koncertą

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Tėvų pranciškonų vasarvietėje Kennebunkporte muzikiniai renginiai buvo pradėti liepos 18 d. sol. Benedikto Povilavičiaus, bosobaritono iš Bostono, koncertu. Jam akompanavo kompoz. Jeronimas Kačinskas. Didoka koncerto dalis buvo skirta šimtajam kompozitoriaus Stasio Šimkaus gimtadieniui. Koncerte skambėjo su kaktuvinko kūriniai – „Išėjo tėvelis į žalią girėlę“, „Tamsiojo naktelė“, „Oi kas?“, Senio baladė iš operos „Pagirėnai“. Lietuvišką koncerto dalį sol. B. Povilavičius papildė V. Kairiūščio kompozicija „Aš viską palikau“, B. Budriūno „Šauksmu“ ir pirmą kartą atlikta J. Kačinsko daina „Išjos sūnus“. Koncertą užbaigė romantiškos W. Heistro „Laukinės gėlės“, Valentino arija iš Ch. Gounod „Fausto“ ir Mefisto baladė iš A. Boito operos „Mefistofelis“.

Dvidešimt penktąją „Dirvos“ novelės konkursui \$600 premiją laimėjo buvusi Los Angeles dramos sambūrio vadovė Dalila Mackalienė, dabar gyvenanti Floridijoje. Los Angeles mieste posėdžiavusi vertintųjų komisija – Vladas Bakinas, Rūta Sakienė ir Petras Maželis vienbalsiai nutarė premijuoti novelę „Užeigoje“, pasirašytą Pempės iš raisto slapvvardžiu. Atplėšus vokelį, paaiškėjo, kad naujoji laureatė yra Dalila Mackalienė, neseniai išleidusi romaną „Beržas už langą“. Premija paskirta iš mecenato a. a. Simo Kašelio palikimo, kurį prižiūri ir tvarko korporacija „Neo-Lituania“. Ji surengs pokylį St. Peterburge premijai įteikti. Vertintųjų komisija taipgi pasiūlė „Dirvos“ puslapiuose, susitarus su autoriu, spausdinti Žuvėdros slapvvardžiu pasirašytą novelę „Nelaimė“. „Dirva“ prašo atsiliepti šios nepremijuotos novelės autorių.

Montrealietė sol. Gina Čapkauskienė savo tradicinį koncertą vasarotojams Tėvų pranciškonų vasarvietėje Kennebunkporte, Maine valstijoje, surengė rugpjūčio 14 d. su pianistu R. S. E. Ciburu. Koncertą jį pradėjo M. K. Čiurlionio, Vl. Jakubčėno, K. V. Banaičio harmonizuotomis liaudies dainomis, kurias papildė B. Budriūno „Šauksmas“, „Mano meilė“, G. Gudauskienės „Jaunystė“, J. G. vėdo „Serenada“ ir „Liepsnelė“. Baigninėje dalyje skambėjo Kreiserio-Rachmaninovo „Meilės skausmas“, M. Laparcerie „Mano širdis yra smuikas“, P. Linckės „Sv. Jono vabalėlis“, F. Lehoro Vilija iš operetės „Linksmoji našlė“ bei kiti lengvo žanro kūriniai. Koncertą sol. G. Čapkauskienės užbaigė Aleksandro Stankevičiaus ir poeto Henriko Nagio „Vandens malūnėliai“.

Anatolijaus Kairio komedija „Paskutinė valia“ Australijos Adelaidės Lietuvių namuose rugpjūčio 8 d. suvaizdino saviaveiklinė „Vaidilos“ teatro grupė, paruošta rež. Vytauto Opulskio. Komediją parpūno scenos veiklų konkursą paskelbęs lietuvių karių veteranų sąjungos „Ramovė“ Adelaidės skyrius, vadovaujamas pirm. Vytauto Vosylius. Konkursu buvo siekiama susilaukti naujų veiklų, tinkamų saviaveiklinėms scenoms. Jin įsijungė keturi Australijos ir keturi JAV lietuviai, atsiuntę penkis dramas, keturias komedijas ir vieną pjesę. Vertintųjų komisija \$500 premiją paskyrė Čikagiečiui A. Kairiui už Adomo slapvvardžiu pasirašytą trijų veiksmų komediją „Paskutinė valia“. Veiksmašio šioje komedijoje sukasi apie merdėjantį šykštuolį Adomą Guziką, slepiantį santauptų knygėles su ketvirtadaliu milijono dolerių, nepaliekančių testamentu. Po jo mirties dėl to dolerių kovoja buvusios žmonos bei kiti giminės, įsijungia ir sovietams atstovaujantis advokatas, dangstydamasis Lietuvoje surastu sūnumi. Velionies palikimas nukeliauja Sovietų Sąjungon. Iš viso turto lieka tik lagaminėlis su velionies nudėvėtais marškiniiais, sulopytom kelnėm, prakiurisiais batais, kurie, vietinių giminų ir jų advokato nuomone, dar bus geri Maskvai. Dabartinis vadovas ir rež. V. Opulskis darbą su „Vaidilos“ teatru 1979 m. yra pradėjęs taip pat Anatolijaus Kairio pjesę „Ku-kū“. Jis ne tik režisuoja, bet ir pats pasigamina scenovaizdžius, vaidintųjų eiles papildoma jaunimo atstovais. Žiūrovų šil-tai sutiktame „Paskutinės valios“ spektaklyje vaidino aktoriai – V. Vosylis, A. Lendraitienė, A. Balutytė, R. Sabekis, N. Vitkūnienė, B. Jonavičienė, V. Marcinkonytė, V. Ratkevičius ir N. Skidzevičius.

Mišrų kamerinį Vilniaus jaunimo chorą pernai rudinį Lietuvos švietimo darbuotojų namuose suorganizavo dirigentas ir kompozitorius Vakarais Lopas. Per trumpą laiką tas choras paruošė programą, surengė koncertus Vilniuje, Klaipėdoje, Kaune, Taline, o tradiciniame S. Šimkaus chorų konkurse Klaipėdoje tapo laureatu liaudies chorų grupėje. Jaunimo choro susibūrė merginos ir vaikai, nuo mažens dainavę „Liepalių“ ir „Ažuoliuko“ choruose. Naujojo choro koncertuose neregėtu grožiu padavė J. Naujalio „Vasaros naktys“, S. Šimkaus „Oželis“, B. Dvariono „Penkios patarlės“, K. Brundzaitės chorinės miniatiūros.

Leningrado leidykla „Muzika“ išleido lietuvių kompozitorių operų arijų gaidų rinkinį sopranui, spaudai paruoštą pianistės Eri-kos Dineikaitės. Platesnei dainuojančių ir besimokančių auditorijai būdavo prieinami tik nedaugeliu lietuvių kompozitorių operų klavyrai. Dainininkams dabar leis susipažinti su Lietuvos kompozitorių kūrybos fragmentais rinkiniu įjungtos J. Karnavičiaus, E. Balsio, V. Laurušo ir V. Barkausko operų arijos. Istorinį muzikinio teatro vaizdą Lietuvoje atskleidžia trumpa įžanga, pradedama pirmuoju itališkos V. Pučitelio ir M. Skakio operos „Elenos pagrobimas“ spaktakliu Žemutinėje Vilniaus pilyje 1636 m. rugsėjo 4 d., baigiama paskutiniiais lietuviškų operų spektakliais Vilniaus operos ir baletu teatre.

Poeto Maironio 125-tąsias gimimo metines jau pradėjo minėti knygos bičiuliai, dar nesulaukę oficialios gimimo datos lapkričio 2 d. Poeto suakciji apskritin šventėn Panevėžyje susirinko knygos bičiuliai iš Vilniaus ir Druskininkų miestų, Utenos ir Anykščių rajonų. Minėjimas buvo pradėtas Krekenavoje, kur 1915-18 m. dirbo Maironis. Dalyviai, susirinkę ant Varnakalnio kalnelio, klausėsi aktoriaus L. Noreikos skaitomų Maironio poezijos posmų, Vilniaus filharmonijos kanklininkų atliekamų liaudies dainų, apžiūrėjo paminklinį akmenį, pakeitusių poeto suolei, knygos bičiuliai tą pačią dieną aplankė J. Lindės-Dobilo ir G. Petkevičaitės-Bitės kapus Panevėžyje, pastarosios namo Puziniškyje, kalbininko J. Balčikonio kapą Eriškuose, buvusio „Čičinsko dvaro“ vietą Upytėje. Bendras knygos bičiulių vakaras buvo surengtas Panevėžyje, „Ek-rano“ gamyklos kultūros rūmuose. Vakaro dalyviams kalbėjo – prof. M. Lukšienė, poetas P. Palilionis, knygos „I aukštą kalną“ autoriai M. Telksnytė ir V. Račkaitis. Gilų įspūdį minėjimo dalyviams paliko druskininkietės B. Zalanskaitės atliekamos liaudies dainos.

Dramos aktoriaus Petro Kubertavičiaus (1897–1964) devyniasdešimtosios gimimo metinės birželio 22 d. paminėtos atsiminimų vakaru Kauno menininkų namuose. Velionį, sukūrusį apie 200 vaidmenų ir juos atlikusį daugiau kaip 5.000 spektaklių, pernelyg anksti pakirto kamuojanti plaučių ir balso stygų liga. Į jį dar gerai prisimena vyresniosios kartos atstovai, ypač Lietuvos vadovų vaidmenyse. Atsiminimais dalijosi Lietuvos dramos teatro veteranas Antanas Mackevičius, pats gimęs 1902 m. sausio 23 d., pabrėždamas, kad žiūrovai labiausiai jaudindavo P. Kubertavičiaus atliekamas titulinis vaidmuo V. Krėvės-Mickevičiaus „Šarūne“, jo lūpomis tarti jauno Šarūno žodžiai: „Viena našlė danguje, vienas valdovas dainuos šalyje.“ Vėla žiūrovai taip susižavėjo, kad P. Kubertavičių net ir gyvenime buvo pradėję vadinti Šarūnu. Apie buvusį savo mokytoją P. Kubertavičių, vadintą Tėtušu, kalbėjo jo auklėtiniai – V. Blažys, A. Jodkaitė, A. Tarasevičius, atsiminimų vakarui vadovavęs L. Zelčius. Jie citavo velionies pamėgtus žodžius: „Menas gražus, bet negailingas, jis lyg ta rožė: kvapi gėlė, bet turi ir spyglius, kurie iki kraujo bado rankas...“ Režisūriniam velionies palikimui atstovauja jo paruošti J. Grušo „Tėvo“, J. Baltušio pjesės „Gieda gaideliai“, R. Blaumanio „Sūnaus palaidūno“ spektakliai. Atsiminimų vakarą užbaigė kelios solistų A. Domeikos ir V. Blažio atliktos dainos su pianistės I. Žvaginytės palyda. Priesalysje surengta nuotrauka paroda vakaro dalyviams dar kartą priminė talentingą aktorį.

V. Kst.

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 8.00 v.v.; šeštadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 1.00 p.p.; sekmadieniais nuo 9.00 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: Sekmadieniais nuo 9.30 v. ryto iki 1.00 v.p.p.

MOKA UŽ:	IMA UŽ:
90-179 d. term. ind. 6 1/4 %	Asmenines paskolas
180-364 d. term. ind. 7 %	nuo 10 1/2 %
1 metų term. indėlius 7 1/4 %	Sutarties paskolas
2 metų term. indėlius 7 1/2 %	nuo 10 1/2 %
3 metų term. indėlius 7 3/4 %	Nekiln. turto paskolas:
1 metų GIC-met. palūk. 8 1/2 %	Su nekeičiamu nuosimčiu
2 metų GIC-met. palūk. 8 3/4 %	1 metų 9 1/2 %
3 metų GIC-met. palūk. 9 1/4 %	2 metų 10 1/4 %
1 metų GIC-mėn. palūk. 7 1/2 %	3 metų 10 1/2 %
RRSP ir RRIF (pensijos) ... 7 1/2 %	Su keičiamu nuosimčiu
RRSP-1 metų term. ind. ... 8 1/2 %	1, 2 ir 3 metų 9 1/4 %
Specialią taup. s-tą 6 1/4 %	Draudžiame asmenines ir sutar-
Taupomąją sąskaitą 6 %	ties paskolas iki \$15,000 ir narių
Kasd. pal. taupymo sąsk. 6 1/4 %	gyvybę iki \$2,000 už santaupas
Kasd. pal. čekių sąsk. iki ... 5 1/4 %	laikomas šėrų, čekių ir taupymo

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir morgičius iki 75% (kainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaides (money orders) ir keliučių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

AKTYVAI virš 35 milijonų dolerių

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

STEPHAN'S FURS 406 Roncesvalles Ave.
Telefonas 536-5936 ir
2239 Bloor Street West. Telefonas 762-7775
Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės.
Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ
MARGIS DRUG STORE
JOHN V. MARGIS, Phm. B.
408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944
PRIIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS
PENSININKAMS 15% NUOLAIDA NUO VISKO (ISSKYRUS CIGARETES)
NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS
MARGIS DRUG STORE TURI "LOTTARIO" LOTERIJOS
SKAITYTUVĄ (KOMPIUTERĮ)

A.P. GOMES Real Estate & Insurance Ltd.
1567 Dundas St. W. Toronto, Ontario
Telefonai: 531-1191 namų 537-2291
Perkant ar parduodant nekilnojama nuosavybę visada Jums sąžiningai patarnaus
Antanas Bliūdžius

AUTOMOTIVE FIBER
AUTOBODY AND COLLISION REPAIRS
Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas ir dažymas:
sąžiningas darbas, pigios kainos.
Savininkas – RICARDAS KYBARTAS,
22 BELVIA ROAD, Etobicoke, Ont. M8W 3R3 Telefonas 252-8863

PASIRINKITE SAU NAMĄ -
SU
* patyrusiu atstovu
* sąžiningu patarnavimu
* asmeniniu patarimu
ANTANAS GENYS
an independent member broker
RE/MAX professionals inc. Realtor
1 east mall crescent etobicoke, ontario M9B 6G8 232-9000 res: 231-2839

P. ir T. SERVICE CENTRE GARAŽAS
2537 Wharton Glen Ave., Mississauga, L4X 2A8, telefonas 279-4371
Važiuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylia, sukiti kairėn prie pirmųjų šviesų (į pietus) Wharton Way.
Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaniskus pataisymus.
Savininkas J. Tamošiūnas

Greitas ir tikslus patarnavimas!
DRAUDA
gyvybės, automobilių, gaisro atveju, nuomininkų turto, verslo ir komercijos
Juozas Eimis Ramas
Tel. 364-5081, namų 766-5857
Allstate Simpson's, 176 Yonge St. Toronto, Ont., M5C 2L7 (Queen & Yonge)
Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

žinti ir Ontario socialistų vado B. Rae pergalę. Jam taigpi bus sunku užmiršti du iš socialistų eilių pasitraukusius ir liberalų kandidatais tapusius atstovus — David Ramsay ir Antonio Lupusella. Normaliai tokių atsimetėlių, perėjusių į kitos partijos eiles, laukdavo sunkiai beišvengiamas pralaimėjimas, o šį sykį abu eksocialistai rinkimus lengvai laimėjo užtikrinta balsų dauguma. Teisinga tenka laikyti išvadą, kad šiuose Ontario parlamento rinkimuose pagrindinis balsuotojų dėmesys teko partijų vadams. Triumfo susilaukė D. Peteronas, visiško atmetimo — L. Grossmanas, da linio — B. Rae. Premjerui D. Petersonui problema gali tapti per didelė liberalų dauguma parlamente, bet jis žada neužmiršti ministerio pirm. B. Mulronio konservatorių susilauktos pamokos Kanados parlamente.

Antroji prancūziškai kalbančių šalių konferencija Kvebeko mieste susilaukė vyriausybės vadų iš trisdešimt septynių valstybių, kuriose prancūzų kalbai tenka pirmoji arba antroji vieta. Tris dienas trukusią konferenciją surengė Kanada su Kvebeku. Konferenciją pradėjo ir oficialiu žodžiu užbaigė Kanados ministras pirm. B. Mulrone, kai kuriem posėdžiam vadovavo Kvebeko premjeras R. Bourassa. Tokia taktika buvo pabrėžtas Kanados dvikalbiškumas, jame Kvebekui tenkantis vaidmuo. Neturtingųjų šalių atstovams daugiausia rūpėjo finansinės paramos sustiprinimas. Prancūzijos delegacija, vadovaujama prez. F. Mitterrando, pranešė, kad sekančiais metais jos parama prancūziškai kalbančiom šalim bus padidinta \$44 milijonais, metinis Prancūzijos įnašas pasiekė beveik dviejų milijonų dolerių vertės sumą. Kanada nurašė \$325 milijonų skolą Senegalijai, Zairui, Madagaskarui, Kamerūnui, Kongui, Dramblikalnio pakrantei ir Gabonui. Skolos panaikinimą su ironiška pašaipa sutiko opozicinės partijos Kanados parlamente. Tarptautinė amnestija šias šalis yra apkaltinusi pagrindinių žmogaus teisių pažeidimais, išskyrus Dramblikalnio pakrantę. Kanada savo metinės paramos įnašą nutarė padidinti \$17 milijonų, o Kvebekas — \$4 milijonais.

Konferencijos dalyvius demonstracijomis sutiko apie 300 ateivių iš Vietnamo ir Kambodijos. Jų protestai buvo nukreipti prieš konferencijoje dalyvavusią komunistinio Vietnamo delegaciją. Mažesnės demonstrantų grupelės atstovavo kai kurioms Afrikos šalims. Savotiška sensacija tapo staigus Burundijos prez. plk. J. B. Bagazo išvykimas iš konferencijos, susilaukus pranešimo, kad ji iš valdžios šioje mazytėje valstybėlėje pašalino kiti karininkai. Plk. J. B. Bagazas prieš 11 metų Burundijos prezidentu taip pat buvo tapęs karinio sukilimo dėka. Jo diktatūrinė valdžia techninė bei finansinė paramą gaudavo iš Sovietų Sąjungos ir komunistinės Kinijos. Pastaraisiais metais plk. J. B. Bagazas siekė artimesnių ryšių su Libija. Konferencijai paruoštos rezoliucijos buvo priimtos be ypatingų kliūčių. Kanadiškoje spaudoje plačiau nuskambėjo rezoliucija, reikalavusi laisvo apsisprendimo teisės palestiniečiams ir tarptautinės

konferencijos taktikai Artimuosiuose rytuose. Kanada buvo vienintelė valstybė, atsisakiusi balsuoti rezoliucijos priėmimo. Užsienio reikalų ministras J. Clarkas teisinosi, kad laisvo apsisprendimo teisė palestiniečiams iš tikrųjų reikėtų pritarimą nepriklausomai jų valstybei. Visi žinome, kad didžiausią opoziciją tokių valstybių reiškia Izraelis, nenorintis pasitraukti iš okupuotų sričių. Atrodo, konservatoriams rūpėjo užsitikrinti Kanados žydų balsus parlamento rinkimuose. Trečioji prancūziškai kalbančių šalių vadų konferencija įvyks 1989 m. Senegalijos sostinėje Dakare.

Kanadoje lankėsi Tautinio Afrikos kongreso pirm. O. Tambas, kurio atvykimas iš anksto nebuvo garšinamas. Kongresas yra organizacija, siekianti teroro veiksmais nuversti rasistinį baltųjų režimą P. Afrikos respublikoje. Tokie veiksmai yra nukreipti ne tik prieš baltuosius, bet ir neegrus bei kitas rases, atmetančias nepažabotą terorą. Pluoštą duomenų dienraščio "The Toronto Sun" rugpjūčio 27 d. laidoje pateikia savo skiltį turintis B. MacDonaldas. Kongreso būstinė yra Zambijoje, kur ją kasmet pasiekia \$80 milijonų vertės karinė parama iš Sovietų Sąjungos. Kongresas vadovauja Lenino šūkiu "Tero-

Ateitininkų žinios

Prisikėlimo parapijos patalpose rugsėjo 13 d. įvykusiame posėdyje dalyvavo: G. Petrauskienė, L. Underienė, J. Adamonytė, A. Karkienė, O. Gustainienė, J. Čuplinskienė, I. Čuplinskaitė. Buvo diskutuojama naujų veiklos metų programa. Nustatytos įvairių renginių datos. Nutarta jaunių ir moksleivių susirinkimuose daugiau dėmesio kreipti į atkū ideo logijos pagrindus.

Jaunučius sutiko globoti G. Petrauskienė. Ji pabrėžė, kad be tėvų bendradarbiavimo ir įsipareigojimo neįmanoma sklandžiai ir produktyviai dirbti.

Jaunius ir toliau globos J. Adamonytė. A. Karkienė iš globėjos pareigų pasitraukė. Jieškoma J. Adamonytėi pagalbininkės. O. Moksleivių globos dr. J. Čuplinskienė ir I. Čuplinskaitė. Moksleivių susirinkime rugsėjo 13 d. pirmininke išrinkta Julija Sukytė.

Studentai taip pat turėjo susirinkimą rugsėjo 13 d. Pirmininku lieka L. Daukša. Aptarta veiklos metų programa. Sveikiname naujuosius narius ir moksleivius, kurie šį rudenį pradėjo studijuoti ir įsijungė į atkū studentų eiles.

Visiems linkiu sėkmės, nuosirdaus bendradarbiavimo ir visada žinoti, kodėl mes dirbame ir už ką kovojame. O. G.

Skautų veikla

• Spalio 4 d., po 10.15 v.r. Mišų, Toronto skautų būkle šauklamas skautų-čių tėvų susirinkimas, kuriame bus išrinktas tėvų komitetas ir pasitarta dėl veiklos su vadovais.

• Rugsėjo 22 d., 7.30 v.v., bendras — "Šatrijos" ir "Rambynio" tautų posėdis Toronto skautų būkle.

• Kunigaikštystės Birutės draugovės sueiga — rugsėjo 23 d. Toronto Lietuvių namų III aukšte. J.D.B.

• Skautų vyčių ir vyr. skautų suvažiavimas įvyks 1987 m. spalio 9-12 d.d. Beaumont, Ohio, BSA stovyklavietėje netoli Klivlando. Tuo pačiu metu ten vyks ir III tautininkų-kių, skautininkų-kių suvažiavimas su atskira programa. Suvažiavimo tema: "Aš pasižadu tarnauti — pasiruošimas VII tautinei stovyklai". Visi skautai vyčiai ir kandidatai nuo

rizmo tikslas — teroras". Terorui kartais būna panaudojamos tikrai žiaurios priemonės. Pasirinkta aukai surišamos rankos ir kojos, ant kaklo užmaunama automobilio padanga, apipilama benzinu ir padegama. Nuo karščio ištirpusi guma žemėn teka aukos kūnu. Kongreso vadovų grupėje yra devyniolika komunistų. Pirm. O. Tambas dažnai lankosi Maskvoje, kur jį maloniai sutinka M. Gorbačiovas. Kongreso nariui J. Slovui, P. Afrikos kompartijos vadui, Sovietų Sąjungai pernai paskyrė Lenino draugystės ordiną.

Ministeriui pirm. B. Mulroniui politiška nemalonis buvo susitikimas su terorizmo atstovu O. Tambu, reikalavusiu griežtesnių sankcijų P. Afrikos respublikai. B. Mulrone pasmerkė kruviną taktiką baltųjų valdžiai nuversti. Esą tokiu atveju P. Afrikos respublika susilauktų ekonominio chaoso, dėl kurio nukentėtų ir negrų dauguma. Spaudoje pasigirdo balsų, smerkiančių O. Tambo įsileidimą Kanadon. Ministeriui pirm. B. Mulroniui primenama, kad Kanada neįsileizia palestiniečių PLO organizacijos atstovų. Suvaržymai taikomi visiems vadams nuo PLO ambasadoriaus laipsnio. Vadovaujamas principu, kad PLO yra terorą kurstanti organizacija. Kyla klausimas, ar tokiu atveju panašią varžytų nereikėtų ir terorizmą praktikuojančiam Tautiniam Afrikos kongresui?

ALVYDAS-PETRAS SAPLYS, Primos ir Broniaus Saplių sūnus, 1987 m. pavasarį baigęs komercinius mokslus bakalauro laipsniu. Yra baigęs Sv. Mykolo gimnaziją (su Ontario stipendija), Maironio mokyklą. Aktyvus lietuvių veikloje — nuo pat vaikystės priklauso tautinių šokių "Gintaro" ansamblui, skautų organizacijai ir šiuo metu eina vadovo pareigas; reikiškesi sporte — krepšinyje; Sv. Mykolo gimnazijoje buvo krepšinio komandos kapitonas, Toronto universitete — krepšinio rinktinės nariu, žaidė "Aušros" krepšinio komandoje. Šiuo metu dirba Toronto, "Q.W. Page a. Associates Inc." firmoje kaip kompiuterio specialistas (computer software consultant)

PARAMA LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:
6 1/4 % už 90 dienų term. indėl.
7 % už 6 mėn. term. indėlius
7 1/4 % už 1 m. term. indėlius
7 1/2 % už 2 m. term. indėlius
7 3/4 % už 3 m. term. indėlius
8 1/2 % už GIC 1 m. garantuoti investavimo pažymėjimai
8 3/4 % GIC 2 m. garantuoti investavimo pažymėjimai
7 1/2 % už pensijų planą (variable rate)
8 1/2 % už 1 m. term. pensijų planą (variable rate)
7 1/2 % už pensijų fondą — RRIF (variable rate)
6 1/4 % už specialią taup. s-tą
6 % už taupymo s-tas
5 1/4-6 1/4 % kasd. palūkanų sąskaita
4 1/4-5 1/4 % už kasd. pal. čekių sąsk.

IMA:
už asmenines paskolas nuo 10 1/2 %
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages): su nekeičiamu nuosimčiu
1 metų 10 %
2 metų 10 1/2 %
3 metų 10 3/4 % (fixed rate)
su keičiamu nuosimčiu
1, 2 ar 3 metų 9 % (variable rate)
Asmenines paskolas duodame iki \$65,000 ir morgičius iki 75% įkainoto turto. Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji morgičiai.

AKTYVAI virš 63 milijonų dolerių
Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$15,000. Nemo-kamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama piniginės perlaidos, kelionės čekiai (American Express).

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais — nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 9.30 v. ryto iki 8 v. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 1 v. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)
BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6
Telefonas 532-1149

A. W. GARBENS REAL ESTATE INC.
121 Willowdale Ave., Suite 106, Willowdale, Ont. M2N 6A3.
Telefonai: 225-5699 arba 489-1543
Nekilnojamo turto įstaiga, tarnaujanti tautiečiams nuo 1951 metų. Lietuviams nuolaida namo pardavimo atveju.
Alfonsas Garbenis, sn. (tėvas) ir Alfonsas Garbenis, jn. (sūnus) — s a v i n i n k a i
Namų įkainojimo skyrius
HURONIA PROPERTIES APPRAISALS LIMITED
25 Pineneedle Dr. P.O. 174, Aurora, Ontario L4G 3H3
Telefonas (Toronto linija) 773-6480
ALFONSAS W. GARBENIS, jn., B. Econ. CRA, SRA, kvalifikuotas (kainotojas nuosavybių — morgičių, palikimų, investicijų, (V. Day Capital Gains) ir patarėjas kituose nekilnojamo turto reikaluose.

RE/MAX renowned realty ltd., realtor an independent member broker
daiva t. dalinda, B.A. associate broker
4887 dundas st. w. 1st fl. islington, ontario M9A 1B2 res: 767-0999 232-2322
PRINCE EDWARD ir BLOOR — trijų miegamųjų, puikiai išremontuotas, vienaauštis namas. Kaina — \$239,900.
BABY POINT — gražiai išremontuotas dviejų miegamųjų namas. Kaina — \$179,900.
HIGH PARK — trijų miegamųjų namas su garažu. Kaina — \$164,900.
ISLINGTON-DUNDAS — trijų miegamųjų, labai didelis sklypas. Kaina — \$289,900.
NEMOKAMAS NAMO ĮKAINOJIMAS

Sąžiningas, konfidencialus patarnavimas
Parduodant, perkant ar tik norint informacijų apie nekilnojamas nuosavybes prašom man paskambinti
Justinas Raškauskas
624-6336 namų 897-0068
allan BROWN ALLAN BROWN REAL ESTATE (Ont.) LTD., REALTOR Toronto & Mississauga Real Estate Board 4141 Dixie Rd., Rockwood Mall, Mississauga

TOTAL TRADES RENOVATING
151 Carlingview Dr., Unit 5, Rexdale, Ontario
* atlieku visus elektrinius darbus — namų, įstaigų, įmonių
* parduodu ir įrengiu namų šildymo ir vėsinimo sistemas
* įrengiu aliumininius gaminius — lauko sienas, langus, duris, veidrodžius
* atlieku pagrindinius namų remontus — prausyklų, rūšių, padidinu namus, verandas
* uždengiu naujus stogus, išlieju įvažiavimus (driveways)
Bob (Gintas) Artickonis 674-1068

KINGSWAY NATIONAL REAL ESTATE LTD., REALTOR,
1614 Bloor St. West, Toronto, M6P 1A7 (Arti Toronto Lietuvių namų)
PERKANT — PARDUODANT NAMĄ AR KOKIĄ NEKILNOJAMĄ NUOSAVYBĘ, VISADA JUMS SĄŽINGINGAI IR DRAUGIŠKAI PATARNAUS
STASYS JOKUBAITIS.
30 metų patirtis vakarų Toronto ir High Parko rajonuose.
KINGSWAY NATIONAL THE SIGN OF DISTINCTION
Tel. 535-2331 arba 537-2869

Toronto istorijos taryba rengia leidinį apie šio miesto įvairių tautybių bei rasų gyventojus. Medžiaga apie lietuvių paruošė KESTUTIS RAUDYS, pavestas KLB Toronto apylinkės valdybos. Nuotraukoje iš kairės: Toronto istorijos tarybos tarnautoja, Kanados valstybės sekretorius ir daugia-kultūrių reikalų ministeris DAVID CROMBIE, KESTUTIS RAUDYS etninės spaudos žurnalistų ir rašytojų klubo dešimtmečio iškilmėje

• Kam svarbi lietuviška veikla, tam svarbi ir lietuviška spauda

AŲA KSAVERAI BUČIENEI,

Anapilio moterų būrelio narei, mirus, jos seserį
PALMYRĄ giliai užjaučiame ir kartu liūdime —

Anapilio moterų būrelis

AŲA LIUDUI KAVALIAUSKUI

mirus,

nuoširdžiai užjaučiame seseris — JUSTINĄ SRIU-
BIŠKIENĘ, ALDONĄ STADIENĘ ir jų šeimas —

*L. Juzukonienė
V. B. Saulėnai*

AŲA KAZIMIERUI STANKUI

mirus,

jo motiną VANDĄ ir seserį VIDĄ su šeima nuošir-
džiai užjaučiame bei kartu liūdime —

*Buvę Telšių Vyskupo Valančiaus vardo
gimnazijos mokslo draugai*

AŲA KAZIMIERUI STANKUI

mirus,

motiną VANDĄ, seserį VIDĄ VERBICKIENĘ ir
jos šeimą nuoširdžiai užjaučiame —

Kotryna ir Juozas Ališauskai

PADĖKA MARTA ŠALKAUSKIENĖ (Dimskytė)

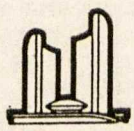
*po ilgos ligos mirė 1987 m. liepos 18 d.
palaidota Šv. Jono lietuvių kapinėse Mississaugoje.*

Reiškiamė gilią padėką draugams ir pažįstamiems už
asmeniškai, laiškais ar per spaudą mums išreikštą užuojau-
tą liūdesio valandoje, už gėles prie velionės karsto ir už viso-
keriopą pagalbą bei velionės palydėjimą paskutinėje šios
žemės kelionėje.

Gili mūsų padėka Išganytojo parapijos dalyviams, kun.
P. Diliui už įspūdingas pamaldas.

Gili padėka asmenims, paskyrusiems aukas velionės
atminimui "Tėviškės žiburiams", Alzheimer ligos tyrimams
paremti ir kitiems geriamis tikslams. Ypatingai esame dėkin-
gi V. D. Karosams, kurie labai daug mums padėjo ir užprašė
šv. Mišias už mirusios vėlę.

*Vyras — Stasys, sūnus — Kęstutis,
dukros — Irena ir Nijolė*

Toronto miestas

VIEŠAS PRANEŠIMAS Pakankamas šildymas

Toronto miesto namų įstatymas sako, kad nuosavybės savi-
ninkas yra atsakingas už palaikymą šilumos visuose kamba-
riuose minimum 21°C (70°F) nuo rugsėjo 15 iki birželio 1 die-
nos. Vienintelė išimtis tais atvejais, kai patalpos gyventojai
gali patys reguliuoti temperatūrą savo kambariuose.

Jei esate nuomininkas ir jaučiate, kad jūsų patalpa nepakanka-
mai šildoma, pasakykite ar parašykite savininkui. Jei nieko
nedaroma, Pastatų ir priežiūros departamentas gali jums pa-
dėti. Skambinkite 392-7960 nuo pirmadienio iki penktadienio
tarp 8.30 v.r. ir 4.30 v.p.p.; po darbo valandų skambinkite
392-7149

*Michael L. Nixon, P. Eng.
Pastatų bei priežiūros viršininkas
ir vyriausias pastatų pareigūnas*

RE/MAX
realty lifestyles inc., realtor
an independent member broker

Mississauga Condo

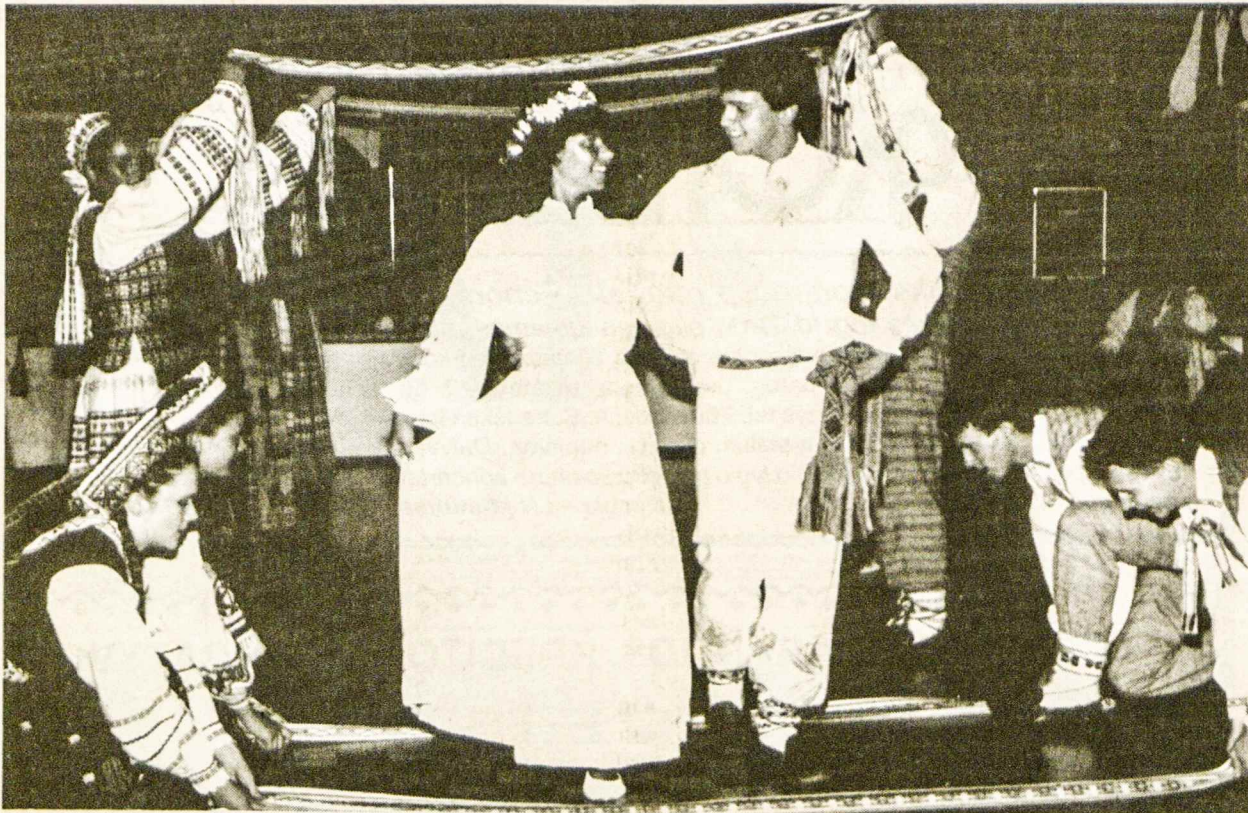
1,500 kv. pėdų, prabangus butas: du miega-
mieji, salonėlis, dvi keturių dalių prausyklos,
skalbykla, didelė virtuvė, balkonas, požeminė
autoaikštė. Labai geras pastatas. Parduotuvės
ir susisiekimas visai arti. Ideali vieta pen-
sininkui. \$148,900.

erika neeser

sales representative

110 lakeshore road east
mississauga, ontario L5G 1E3
res: 276-4163 on 24 hour pager

274-3434

Torontiško "Atžalyno" šokėjai S. AUGUST ir L. GRIGAS atlieka lietuviškų vestuvių šokių tautybių savaitės - Kanaravano metu. Už savo programą "Atžalynas" laimėjo trečią vietą iš 50 paviljonų

Lietuviška baldų dirbtuvė Toronte

Daromi nauji minkšti baldai ir
aptraukiami seni FIGIA KAINA.
P. Lubys. Tel. 498-5823 arba 755-3174.

St. Petersburg, Florida

"SAULĖS" MOKYKLOS mokslo
metai pradėti rugsėjo 5 d. Don
Vista Community Center, St. Pe-
tersburg Beach. Mokyklos reika-
lais kreiptis į Rita Moore 345-0082
arba Aureliją Žalnierūnaitę-Rob-
ertson 367-5787.

**ŽURNALISTAS MYKOLAS DRUN-
GA** iš Čikagos rugpjūčio 10 d. pa-
darė pranešimą apie savo kelionę
į okupuotą Lietuvą ir pokalbį su
tenyškiais pareigūnais.

PREL. J. BALKŪNO 85 metų am-
žiaus sukaktis bus paminėta spalio
21, trečiadienį, 11 v.r. pamal-
domis Šv. Vardo šventovėje ir 1
v.p.p. pokyliu "Kopok Tree" resto-
rane. Rengia specialus komitetas.

SPALIO MENUO skirtas labda-
ros vėjui. Aukos BALFui renkamos
lankant namus. Tolimesnių vietų
gyventojai prašomi siųsti aukas
išd. M. Zigaitienei, 6900 Sunset
Way, St. Petersburg Beach, FL
33706. Spalio 7 d. IV. Veteranų
parko paviljone rengiama gegu-
žinė. Pradžia — 11 v.r., pietūs —
12.30. Lapkričio 4 d., 5 v.p.p., Lie-
tuvių klubo salėje įvyks BALFo
rengiamas koncertas. Programą
atliks solistai Margarita ir Vacys
Momkai.

**SUVALKŲ TRIKAMPIO BŪRE-
LIS** sudarė naują valdybą: pirm.
St. Kazlauskas, išd. S. Vaškienė,
nariai — O. Mikelevičienė, A. Du-
da. Surinktos aukos jau pasiekė
tikslą ir bus paskirstytos, kaip
numatyta.

**AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS
SAJUNGOS** vietinio skyriaus
gegužinė — rugsėjo 30 d. IV Vete-
ranų parko paviljone. Pradžia — 10
v.r., pietūs — 12.30. L. Z.

**LIETUVIŲ KLUBO SEZONO
PRADŽIA** — spalio 24. Numatyta
plati kultūrinė bei visuomeninė
programa.

• Viltis maitina mane, kaip ir
pusę pasaulio. Visa gyvenimą ji bu-
vo mano kaimynė. Ir kas be jos bū-
tų buvę iš manęs? (Beethovenas)

CHESSINGTON LIMOUSINES

vestuvėms, gimnazijos, universiteto
mokslo užbaigimo ir kitom progom.
Lietuviams nuolaida

C. Jason (Jasiūnas) Toronte
Tel. (416) 624-8181

T. ir T. SERVICE CENTRE GARAŽAS

1814 Berkel Rd., Mississauga L4X 1M7
Telefonas: 625-0707 Savininkas — Tom Thompson

1987
metų

EKSKURSIJOS Į VILNIŲ IR KITUS EUROPOS MIESTUS

Rugsėjo 30 — spalio 16

10 dienų Vilniuje.

Sudaromi iškvietai ir vizos pavieniui važiuojantiems.

*Kelionės dokumentai sutvarkomi pavieniui ir grupėms į visus pasaulio kraštus.
Dėl smulkesnių žinių skambinti arba rašyti žemiau nurodytu adresu.*

V. BAČĖNAS

KENNEDY TRAVEL BUREAU LTD.
296 Queen St. W., Toronto, Ontario M5V 2A1

Visais kelionių
reikalais kreiptis:
V. BAČĖNAS
tel. (416) 593-0600

Devenių kultūros fondo leidiniai

1. *Jūratė Statkutė de Rosales, BALTŲ KALBOS BRUOŽAI*
IBERŲ PUSIASALYJE, \$15.00, JAV
2. *Motiejus Karaša, GYVENIMO SŪKURIUOSE*, \$15.00, JAV
3. *Jokūbas Dagys, SCULPTURES* (meno albumas), \$35.00, JAV
4. *J. Andrius, LIETUVOS ŽEMĖLAPIS*, \$6.65, JAV

Užsakymus siųsti: Devenių kultūrinis fondas, P.O. Box 10782,
St. Petersburg, FL 33733, USA.

Advokatė

JOANA E. KURAS, LL.B.

kartu su advokatu Petru Šimonėliu perėmė a.a. advokato
Algio Puterio bylas ir testamentus

3425 Dundas St. W., Suite 200 prie Windermere Ave.,
Toronto, Ontario M6S 2S4
Telefonas (416) 763-3362

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS, B.Sc., LL.B.

2 Jane St., Suite 500 Telefonai:
Bloor ir Jane gatvių kampas (staigos) (416) 762-7393
Toronto, Ontario M6S 4W3 namų 233-0303

Advokatas

PETRAS K. ŠIMONĖLIS, B.A. M.L.S. LL.B.

kartu su advokate Joana Kuraite perėmė a.a. advokato
Algio Puterio bylas ir testamentus

3425 Dundas St. W., Suite 200 Telefonai:
prie Windermere Ave. (staigos) (416) 763-3362
Toronto, Ontario M6S 2S4 namų 621-2136

Vaidotas Jonynas, M.B.A., C.F.A.

Telefonas (416) 864-2734

- Turi daugiau kaip 10 metų patyrimo
investicijų srityje su didžiausiomis
firmomis
- Aukso kasyklų analizuotojas
- Asmeniškai pataria apie "T-Bills",
"Canada Savings Bonds", RRSPs,
"Mutual funds"
- Sąžiningai patarnauja lietuviškai
arba angliškai

Moss, Lawson & Co. Limited
48 Yonge Street, Toronto, Ont. M5E 1G7

west realty inc., realtor
an independent member broker

Juozas (Joseph)
Norkus
namų pirkimo ir
pardavimo atstovas

patarnauja lietuvių kalba
Nemokamas namų įvertinimas

Lietuvių pensininkų namuose "Vilnius" I-me aukštė.

1700 bloor street west
toronto, ontario M6P 4C3

769-1616

DRAUDA

"ALL THE
CHOICE IN THE
WORLD"

**MASKELL INSURANCE
BROKERS LTD.** (Savininkas Balys Maskeliūnas)

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

DRESHER INSURANCE &
REAL ESTATE BROKERS

233-3334 — 231-2661 — 231-6226

3830 B Bloor Street West Islington, Ontario M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja — V. DEŠERIS, A. MIKŠIENĖ ir
RIMA (Petkutė) DEŠERIENĖ

Darbo valandos: 9 v.r. — 7 v.v., šeštadieniais — 10 v.r. — 2 v.p.p.
Narys "Better Business" biuro

Patarnavimas — greitas ir tikslus!

V. Dauginis — telefonai (416) 533-1121 (416) 822-8480
Lilija Pacevičienė — tel.(416) 846-7301, namų (519)853-3652
* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA — INSURANCE
Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6P 1A6
(416) 533-1121

TORONTO

Anapilio žinios

— Parapijos choras, vadovaujamas muziko Jono Govėdo, rugsėjo 13 d. pradėjo naują veiklos sezoną. Repetacijos — kiekvieną sekmadienį, 10 v.r., Parodų salėje. Laukiami ir nauji nariai.

— Maironio mokyklos mokinių grupė naujų mokslo metų pradžios progą rugsėjo 27, sekmadienį, 11 v.r., dalyvaus pamaldose, atlikdami liturginius skaitymus bei nešdami Mišių aukas.

— Kun. E. Putrimas, studijuojantis Romoje, talkina parapijai — du sekmadienius iš eilės atnaušo Mišias Wasagoje.

— Lietuvos kankinių parapijos taryba uoliai ruošiasi iškilmėms, kuriose rugsėjo 27, sekmadienį, 5 v.p.p., bus atšvęstos sukaitytos kunigų — J. Staškaus ir Pr. Gaidos. Dalyvaus vysk. P. Baltakis, OFM, ir visa eilė kunigų svečių. Pamokslą pasakys kun. dr. V. Skilandžiūnas.

— A. a. Ksavera Bučienė iš Bramptono palaidota 1987 m. rugsėjo 12 d. iš Lietuvos kankinių šventovės lietuvių kapinėse.

— Paukojo parapijai \$200 M. Jurksienė.

— Mišios rugsėjo 20, sekmadienį, 9.30 v.r. — už a.a. Juozą Janikaitį, 11 v.r. — už parapiją; Wasagoje 11 v.r. — už Bridickų šeimos mirusius.

Išganytojo parapijos žinios

— Sekmadienį, rugsėjo 6, Rusel ir Renatos (Jankutės) Cleverdon bute, Mississaugoje, buvo pagerbti Emilis Jankus, 80 m. ir Morta Jankuvienė, 74 m. amžiaus sukaitytos progą. Emilis Jankus nuo širdžių padėkojo visiems atvykusiems ir moterų draugijai už sveikinimą raštu bei gražias gėles. Be to, jis išreiškė padėką už sveikinimą šventovėje rugsėjo 6 d. pamaldų metu. Ta proga Emilis paaukojo "Tėviškos žiburiams" ir parapijos moterų draugijai po \$50.

Lietuvių namų žinios

— LN socialinių reikalų komisijos talkininkai rugpjūčio mėn. aplankė 31 sergantį tautietį. Lankė: L. Balsienė, T. Benotienė, A. Borkertas, J. Dambaras, E. Jaskienė, O. Juodišienė, Br. Mackevičius, J. Paškevičius, A. Petryla, T. Renkauskienė, S. Rudienė, O. Tunaitienė, B. Trukanavičius, R. Žiogarys.

— LN socialinių reikalų komisija rūpinasi išgauti tautiečiams priklausomas pensijas, atstovaujama valdžios įstaigose, parūpina papigintus butus, reikalingiems suranda slaugos priežiūrą arba patalpas ir t.t. Šioje srityje darbuojasi LN tarnautoja Dariaja Deksnytė. Norintieji socialinių reikalų komisijos pagalbos arba žinantieji apie sergančius tautiečius prašomi kreiptis darbo valandomis 532-3311; kitu laiku — S. Rudienė 762-1076, J. Dambaras 769-4891, V. Kulnys 769-1266.

— Ligoninių lankytojai renkami kartą per mėnesį pasitarimui. Sekantis susirinkimas — LN rugsėjo 22, antradienį, 8 v.r. Įėjimas per "Lokio" svetainę. Kitiems prisidėti prie ligoninių lankymo ar kitu būdu talkinti kviečiami dalyvauti šiame posėdyje.

— LN lapkričio 7, šeštadienį, bus koncertas-balius LN 35 metų sukakčiai paminėti. Meninę programą atliks Los Angeles vyrų kvartetas.

— Savanoriai — talkininkai, padavę prašymus talkinti LN bingę, prašomi užsiregistruoti iki rugsėjo 21 d. Po šios datos visi norintieji talkinti LN bingę bus įtraukiami į sąrašą pagal užsiregistravimo datą.

Kun. Edmundas Putrimas, gilinantis savo teologines studijas Romoje, vasaros atostogas praleidžia daugiausia Toronto, kur gyvena jo tėvai. Visą liepos mėnesį jis darbuosis Prisikėlimo parapijos surengtose lietuvių vaikų stovyklose, o rugpjūčio mėnesį lankė Suvalkų trikampio ir Lenkijos lietuvių, lydėdamas vyskupą P. Baltakį. Jo kelionės įspūdžiai bus spausdinami "Tėviškos žiburiuose".

Tarptautinis "Juodojo kaspino" komitetas, pirmininkaujamas esto Markus Hess, kreipėsi į Kanados užsienio reikalų ministerį J. Clarką, prašydamas kreiptis į M. Gorbaciova, kad nebūtų baudžiami baltiečiai, dalyvavę Vilniaus, Rygos ir Talino demonstracijose, kurios protestavo prieš Molotovo-Ribbentropo sandėrį. Esą tuo būdu baltiečiai nepadarė jokio nusikaltimo, o tik pasinaudojo pilietinėmis savo teisėmis. Ar J. Clarkas tuo reikalu yra ką nors daręs, nėra žinių. Sovietinė spauda visu smarkumu vanoja įvykusias baltiečių demonstracijas.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Ateinantį sekmadienį antroji rinkliava — Kanados misijų reikalams.

— Prisikėlimo parapijos kredito kooperatyvo 25 m. minėjimo vakariene ir koncertas parapijos salėje — spalio 4 d. 5 v.p.p. Meninę programą atliks "Sutartinės" kvartetas.

— Kun. Placidas Barius, OFM, pranciškonų provincijolas, spalio 4 d. sakys mūsų šventovėje pamokslus, vizitus Trečiojo šv. Pranciškaus ordino kongregacijai ir vienuolyną. Taip pat dalyvaus Prisikėlimo parapijos kredito kooperatyvo sukaitytos renginyje.

— Parapijos kavinėje maistas bus pradėtas gaminti rugsėjo 20 d. Maisto gaminiu pasikeisdamas rūpintis Br. Greičiūnienė ir E. Walenciej su savo padėjėjomis.

— Parapijos biblioteka, kuriai vadovauja P. Jurėnas, jau veikia sekmadieniais po 8.30 v. Mišių iki 12.30 v.p.p.

— Dalyvavusių parapijos organizuotų kelionėje birželio mėn. į Paryžių ir Romą susirinkimas rugsėjo 16, trečiadienį, 7 v.v. — padėkos Mišios, po jų Parodų salėje — Eug. Abramaičio skaidrės, nuotraukos, kvatė.

— Susituokė Vaida Stirbytė ir Juozas Zenkevičius, Valerija Užbalytė ir Ernesto Longo.

— Vaikų Mišios — rugsėjo 27, sekmadienį, 4 v.p.p., Prisikėlimo šventovėje. Po Mišių — vakariene Parodų salėje. Kaina — \$5 šeimai. Rengia jaunų šeimų sekcija, kurią sudaro: pirm. Gabija Petrauskienė, Ramona Valadkienė, Elena Barakauskienė, Dalia Juknevičienė, Helen Elliott, Regina Giuntienė, Mary-Anne Kušlikienė, Indrė Paškauskienė, Rūta Rusinienė ir Nijolė Simonavičienė.

— Parapijai paaukojo: \$100 — I. V. Biskiai, dr. A. ir V. Lukai, J.A. Ranonai, M. Z. Romeikos, P. S. Užbalių, J. Vaičiūnų; \$60 — R. G. Šimkai; \$50 — I. M. Ehlers, J. T. Kiškūnai; pranciškonų klėrių fondui: \$100 — M. Caprackaitė; religinei šalpai: \$100 — V. S. Liutmos, J. Vaičiūnų; vargonų vajui: \$100 — J. Vaičiūnų.

— Mišios rugsėjo 20, sekmadienį, 8.30 v.r. — už a.a. Juozą Vainių, 9.20 v.r. — už a.a. Napoleoną Leskauską, 10.15 v.r. — už a.a. Angelę ir Alfonsą Šmigelskius, 11.30 v.r. — už parapiją, 7 v.v. — už a.a. Juozą Kaulių.

Visi kviečiami į VAIKŲ MIŠIAS

Prisikėlimo šventovėje rugsėjo 27, sekmadienį, 4 v.p.p. Parodų salėje 5 v.p.p. — "Chili" vakariene; \$5 šeimai. Apie dalyvavimą pranešti Mary-Anne Kušlikienei tel. 234-0500.

Lietuvos krikščionybės sukaitytos iškilmės Toronto š. m. lapkričio 14, šeštadienį, Ryersono instituto salėje bus specialios meninės programos, kurią atliks 150 asmenų jungtinis choras, sudarytas iš Toronto, Hamiltono ir Londono chorų. Tai iškilmė, jis jau pradėjo ruošti kantatą "Kryžių ir Rūpintojėlių Lietuva", sukurta poeto H. Nagio ir muziko A. Stankevičiaus Lietuvos krikščionybės sukaitytos. Ši kantata bus atlikta su orkestro ir vargonų palaide. Repetacijos vyks ketvirtadieniais nuo 7 iki 10 v.v. Prisikėlimo parapijos patalpose. Koordinatorius V. Verikaitis kviečia visus Toronto lietuvių choristus tuojau įsijungti į chorą, nes vėliau nebus priimami. Platesnė informacija apie šį koncertą ir kitus Lietuvos krikščionybės sukaitytos iškilmų renginius bus kitame "TŽ" nr.

Kultūrinis ukrainiečių centras Oakville (St. Volodymyr Cultural Centre) gavo iš Ontario pilietiško ir kultūros ministerijos per ministrę L. Lily Munro \$441,328 paramą statybai. Centras statomas 1280 Dundas St. W. Pastatas skirtas kultūrinei bei visuomeninei veiklai ukrainiečiams, kurių toje srityje yra 96,000. Statyba, pradėta š. m. liepos mėnesį, numatoma baigti 1988 m. pavasarį. Šiai statybai valdžios lėšos paskirtos iš "Community Facilities Improvement Program", kuri remia istorinių vertybių, pastatų bei vietų apsaugą. Parama taip pat skiriama bendruomeninėm organizacijom, jų pastatų įsigijimui, atnaujinimui, statybai.

Š. m. spalio 3, šeštadienį, Toronto Lietuvių namuose

rengiamas

KONCERTAS

BALIS

PROGRAMĄ atliks Montrealio mergaičių choras "PAVASARIS", vadovaujamas muzikės Ingrid Tark, akompanuojamas muziko Jeff Fisherio. Salė atidaroma 6 v.v. Po koncerto šokiama gros 5 asmenų orkestras. Šilts bufetas, ruošiamas V. Birštono. Veiks baras, bus loterija. Bilietas — 7 dol., pensininkams ir studentams 5 dol. Platina: V. Kulnys tel. 769-1266; A. Sukauskas tel. 244-2790; Z. Revas tel. 251-9635. Iš anksto užsakant stalus, daroma nuolaida. Dalyvaudami šio jaunystės žavėsiu spindinčio ir aukšto meninio lygio pasiekusio choro koncerte, paremsite jaunimo pastangas išlaikyti lietuvišką dainą. Rengia — LN jaunimas ir LN vyrų būrelis

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVO

25 METŲ VEIKLOS MINĖJIMAS

su menine programa, kurią atliks "Sutartinės" kvartetas, ir J. Bubulienės paruošta vakariene įvyks š. m. spalio 4, sekmadienį, 5 v.p.p., Prisikėlimo parapijos auditorijoje. Kviečiame bilietus įsigyti iš anksto bankelio raštinėje darbo valandomis ir sekmadieniais po pamaldų parapijos salėje iki rugsėjo 27 d. Įėjimo bilietas — \$10.00, pensininkams ir studentams — \$7.50. Valdyba

Dėmesio!

Kun. J. Staškaus ir kun. Pr. Gaidos kunigystės sukaitytos iškilmės 1987 m. rugsėjo 27, sekmadienį, prasidės ne 4 v.p.p., kaip anksčiau buvo skelbta, bet 5 v.p.p. Lietuvos kankinių šventovėje. Tas pakeitimas padarytas, kad vysk. P. Baltakis, OFM, suskubtu atskirti iš JAV į tas iškilmes ir atlikti kunigo Pr. Gaidos pakelimo į prelatus apeigas. Programa šventovėje prasidės solistų giesmėmis, po jų bus koncertacinės Mišios. Baigus religinę dalį — pokylis Anapilio salėje. Šių iškilmų pamaldoms bus specialus autobusas nuo Islingtono požeminio stoties 4.30 v.p.p.

Rengėjai

Denise Narcisse-Mair, žymi kanadiečių dirigentė ir lektorė, "Volungės" choro kviečiama, sutiko skaityti paskaitą bei vadovauti vienam pasitobulinimo seminarui choro nariams. Jos specialybė — chorinė dinamika ir dirigento-choristų ryšys. "Volungė" kviečia apylinkės chorų narius bei muzikos darbuotojus pasinaudoti šia proga. Seminaras įvyks rugsėjo 25, penktadienį, 7 v.v., Prisikėlimo parapijos salėje. Dalyvio kaina — \$10. Registruoti iš anksto pas Rimą Gustainytę vakarais tel. (416) 368-3199.

Montrealio mergaičių choras "Pavasaris", įsteigtas prieš 6 metus, š. m. spalio 3, šeštadienį, Toronto Lietuvių namuose atliks meninę programą. Chore dainuoja 18 mergaičių nuo 15 iki 25 m. amžiaus. Dirigentė — Ingrid Tark, jauna estų kilmės profesionalė muzikė, baigusi McGill universitetą magistrės laipsniu. Akompaniatorius — muz. Jeff Fisher. "Pavasario" repertuare vyrauja lietuvių kompozitoriai: St. Šimkus, A. Mikulskis, J. Stankūnas, V. Baumlis, T. Makaciūnas, St. Šližys ir kt. "Pavasaris" yra apkeliaęs daugelį lietuviškų kolonijų — Bostoną, Čikagą, Los Angeles ir kt. Jis yra pasiekęs aukšto meninio lygio.

Jurgis Gliauda, apie koncertą, įvykusį Los Angeles mieste, rašo: "Pavasario" choras padainavo šešiolika dainų, kurių muzikinis audinys sakingai įvairus ir išlaikytas malonios nostalgijos lygyje. Tatai rodo, kad "Pavasaris" gerai jaučia savo pajėgumą pasirinkto žanro lauke ir neketina angažuotis modernistikos ekstravagancijoje. Mergaičių choras "Pavasaris" yra neabejotinai puiki dovana lietuviškos dainos mėgėjų auditorijai". V.K.

Kun. P. Ažubalio stipendijų fondui A. S. Sakai paaukojo \$25.

Iš Sov. Sąjungos imigravusių žydų draugijai Toronto Kanados valstybės sekretoriaus ir daugiakultūrių reikalų ministro D. Crombie paskyrė \$9000 paramą, skirtą paruošimui savo narių naujam gyvenimui Kanadoje.

Toronto Lietuvių namuose rugsėjo 20, sekmadienį, 3 val. po pietų, bus rodomas A. Kulbio gamintas video filmas

"PARTIZANAS"

ir vaizdai iš kelionių Lietuvoje.

Įėjimas — laisva auka.

Rengia — KLB Toronto apylinkės kultūrinė komisija

"IBM-COMPATIBLE" mikro-kompiuteriai ir "software" namų, įstaigų, prekybos ir mokslo reikalams

- Turime pasirinkimą XT, 286, 386 modelių
- Prieinamos kainos / patikimi gaminiai
- Taisymo ir techniški patarnavimai
- Lietuvių savininkas

"REAL TECHNOLOGIES"

Tel. (416) 270-2583 Mississauga

MISSISSAUGA PIZZA PRODUCTION

ieško tarnautojų — vyrų arba moterų

Dixie a. Eglinton, 1 mylia į pietus nuo 401 greitkelio

Kreiptis: **Aloro Foods Inc.**

1201 Fewster Drive, Mississauga, Ontario

Pagerbdami "Tėviškos žiburii" darbuotoja a.a. Feliciją Urbonienę, V. I. Ignaičiai paaukojo šiam savaitraščiui \$25.

A. a. Juozo Ankauskos-Ankudaviciaus atminimui, užjausdami velionies seseris, brolius bei jų šeimas, Vytas ir Aušrė Dubickai paaukojo "Tėviškos žiburiams" \$20.

A. a. Magdalenos Barščiauskiene atminimui, užjausdami dukras, jų šeimas ir gimines, Vytas ir Aušrė Dubickai paaukojo "Tėviškos žiburiams" \$20, Salomėja ir Balys Sakalai — \$25.

A. a. Bernardo Petkevičiaus atminimui Bronius Rakauskas paaukojo "Tėviškos žiburiams" \$20.

Emilis Jankus, minėdamas savo amžiaus 80 metų sukaktį, paremė lietuvišką spaudą, paaukodamas \$50.

Vietoj gelių a.a. Ksaveros Bučienės laidotuviams Petronėlė Vitienė ir Vladas Jasinevičius paaukojo "Tėviškos žiburiams" po \$10.

Optical Studio

OPTIKAS R. SCHMID
1586 Bloor Street West.
Toronto, Ont. M6P 1A7
(Prieš Lietuvos namus)

Telefonas 535-6252
Greitas patarnavimas, neaukštos kainos. Gaunami kontaktiniai lęšiai (contact lenses)

EUROPEAN CATERING

Gaminamas maistas visom progom, parūpinama salė, muzika, gėlės, sutvarkomi gėrimai (baro) reikalai. Skambinti bet kuriuo laiku: Antanas Gataveckas tel. (416) 239-4496 Toronto.

MONTREAL QUE

Tautos šventės minėjimą ir šiais metais surošė Mindaugo šaulių kuopa. Rugsėjo 6 d. AV šventovėje iškilmingas Mišias atnaušo ir pamokslą pasakė šaulių kuopos kapelionas Šv. Kazimiero parapijos klebonas kun. Stasys Šileika, asistuojamas dijakono Pauliaus Mališkos.

Salėje minėjimui vadovavo kuopos pirm. Augustinas Mylė. Po vėliavų įnešimo, žuvusių pagerbimo ir Kanados himno kpt. Klemensas Čeputis iš Otavos skaitė paskaitą, pabrėždamas Vytauto Didžiojo ypatingą sugebėjimą administraciniame, kariniame ir diplomatinėje srityje. Minėjimą keturiomis dainomis pajavairino Agutė Stravinskaitė, akompanuojant Mm. S. Lafleur. Oficiali dalis baigta Lietuvos himnu. Po to visi dalyviai buvo pavaišinti šaltais užkandžiais, kava ir pyragais. Tautos fondui buvo renkamos aukos ir skiriamas šios dienos pelnas.

Kantatos "Kryžių ir Rūpintojėlių Lietuva" rengėjų komitetas praneša, kad jos paruošimas, premjera ir leidimas kainavo arti \$18.000. Komitetas džiaugiasi, kad, montrealiečių dosnumo dėka dar liko pora šimtų dolerių pelno.

Kanados lietuvių jaunimo sąjungos organizuotas dviratininkų maršonas pasiekė tik dalinai. Trys montrealiečiai jaunuoliai Valytė Valiulytė, Romas Staškevičius ir David Poronovich po kaktinės kelionės traukiniu pasiekė Toronto Union stotį rugsėjo 5 d., 7.30 v.r. Iš ten savo atsivežtais dviračiais po pusvalandžio pradžioje keliavo į Montrealį. Per dvilika valandų pasiekė Kingstoną. Bet čia niekur negalėjo gauti nakvynės, nes visi viešbučiai buvo užimti. Be gero poilsio keliavę tęsti dviračiais atsisakė ir sekantį rytą 3 v. susikraustė į pirmą pastatikusį traukinį, kuriuo per keletas valandas grįžo į Montrealį.

Kaip bebūtų, bet šia proga ir toliau renkamos aukos paremti jaunimo kongresui, kuris įvyks š. m. gruodžio mėnesio pabaigoje ir ateinančių metų sausio mėnesio pradžioje Australijoje. B.S.

"The Gazette" 1987. VIII. 28 išspausdino Gwynne Dyer straipsnį "Baltiečių protestai bergždi, bet svarbūs". Tą straipsnį jis parašė ryšium su "Juodojo kaspino" demonstracijomis. Esą Baltijos valstybių nepriklausomybės bylą remia ne tik 7 milijonai jų gyventojų. Tų kraštų okupacija yra nuolatine didėle rakstis Sov. Sąjungai. Tačiau pasaulyje esą daug tautų, neturinčių savo nepriklausomybės.

Autorius, matyt, nepakankamai susipažinęs su Baltijos valstybių istorija, nes rašo, kad Lietuva nuo XIV š. buvo nepriklausoma tikrai 20 metų. Paminėjęs Baltijos valstybių rusinimą, jis primena, kad Vakarai nepripažįsta sovietinės okupacijos, nes ji buvo ne tik neteisėta, bet ir neteisinga. Baltiečių nepriklausomybės reikalavimas pasiekęs viešumą 1979 m., kai 45 veikėjai pasirašė pareiškimą Sov. Sąjungai ryšium su Molotovo-Ribbentropo sutarties 40-čiū. Baltijos respublikų atvejais esąs pagrįstas tarptautinė teise — jos buvo Tautų Sąjungos naramis. Jų nepriklausomybė buvusi sunaikinta dviejų tarptautinių bandytų. "Dabartinėmis aplinkybėmis, nors jų atvejais yra gerai pagrįstas, mažai ką tereikia milžiniškos sovietų galybės akivaizdoje, tačiau vertas nuolat priminti. Pasaulis keičiasi, ir niekas nežino ką atneš sekantis šimtmetis". K.

"Star September" 1987 m. išspausdino ilgą I. Harmerio straipsnį apie filmų aktorę Ann Jillian — Jūratę Nausėdaitę, gyvenančią Los Angeles ir ištekėjusią už buvusio policijos tarnautojo Andy Murcia. NBC televizijos pasiūlymu, ji sutiko būti pagrindine aktore filme "The Ann Jillian Story", kuriame vaizduojamas jos susigrįmas vežiu, kova su ta liga, sėkminga operacija ir grįžimas į normalų gyvenimą. Dabar ji yra 37 metų amžiaus. Prie straipsnio pridėta didelė jos ir vyro nuotrauka.

Greitas ir tikslus patarnavimas

Tel. Bus.: 722-3545 **PETRAS ADAMONIS**
Res.: 256-5355 C. I. B.
GAISRAS - AUTOMOBILIAI - ATSAKOMYBĖ - GYVYBĖ
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DeSeve St., Montreal, Que. H4E 2A8
Tel. 766-5827; 766-5830

Skyriai: 3907A Rosemont Blvd. ir Šv. Kazimiero parapija

VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI

AKTYVAS — Virš \$21,000,000; REZERVAS — virš \$600,000.

MOKA UŽ:

Certifikatus	8 1/2%	Taupymo — special.	5 1/4%
Term. indėlius:		Taupymo — su gyv. dr.	5 %
1 metų	7 3/4%	Taupymo — kasdienines	4 1/2%
180 d. - 364 d.	7 1/4%	Einašos sąsk.	4 1/2%
120 d. - 179 d.	6 3/4%	Pensijų — RRSP — term.	8 1/2%
60 d. - 119 d.	6 1/2%	Pensijų — RRSP — taup.	6 %
30 d. - 59 d.	6 1/4%		

IMA UŽ:

Nekilin. turto nuo 9 3/4%, asmenines — nuo 10 3/4%

Informacija apie naujasias palūkanas "Lite"

KASOS VALANDOS

	1475 De Seve	Rosemont	Šv. Kazimiero
Pirm. antr. treč.	9.00 — 3.00	—	—
Ketvirtadieniais	12.00 — 8.00	4.00 — 8.00	—
Penktadieniais	10.00 — 6.00	2.00 — 6.00	—
Sekmadieniais	10.30 — 12.30	—	10.30 — 12.30

Toronto miesto reikalų tvarkyme tautinės mažumos silpnai tėra atstovaujamos. Savi valdybės rėmėse yra įvairių komisijų, kurių atlyginami nariai yra skiriami miesto tarybos. Suinteresuoti asmenys gali paduoti prašymus bei kandidatuoti į atitinkamas tarnybas. Tokiems asmenims rengiamas supažindinimo seminaras š. m. rugsėjo 28 d., 6.30 v.v., miesto tarybos kambaryje tiems, kurie suinteresuoti istorijos komisija (Toronto Historical Board), 7.30 v.v. — suinteresuotiems atlikti rinkimų (Recycling Action Committee). Rugsėjo 30 d. rotušėje, Committee Room 4, 6.30 v.v. seminaras suinteresuotiems sveikatos klausimais (Board of Health). Spalio 1 d., 6.30 v.v., miesto tarybos kambaryje seminaras suinteresuotiems miesto planavimu (Planning Advisory Committee), 7.30 v.v. — atlikti rinkimų suinteresuotiems (City Recycling Committee). Dalyvaujantys tuose seminaruose gaus ir prašymų blankus. Telefonas informacijai iki rugsėjo 23 d.: Nominating Committee 392-7022.

REIKALINGAS BUTAS. Skambinti telefonu 663-8388 Toronto.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka stiliaus, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausių įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti tel. 769-5024, Toronto.

TIKRAMS BIČIŲ MEDUS parduodamas Anapilio knygyne ir Prisikėlimo parapijos kieme sekmadieniais po pamaldų. Taip pat galima gauti pas bitininką Joną Norkų Hamiltone tel. 389-8179.

JIEŠKAU NERUKANČIOS MOTEIS gyventi mano namuose ir saugoti vaikus. Turės kambarį ir prausyklą, galės naudotis automobiliu. Skambinti tel. 887-1392 Unionville, Ontario.

Dr. Gina J. Ginčauskaitė optometristė

1551 Bloor St. W.,
Toronto, Ont. M6P 1A5
(prie Lietuvos namų)
Prima pacientus pagal susitarimą
tel. 532-7115
Susitarus prima pacientus ir vakarais